

Sprawozdanie z działalności
GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.
w I półroczu 2016 roku

Zarząd Banku przedstawia Sprawozdanie z działalności
Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.
w I półroczu 2016 roku

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Maciej Bardan	Pierwszy Wiceprezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Marek Patuła	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>

Warszawa, 17 sierpnia 2016 r.

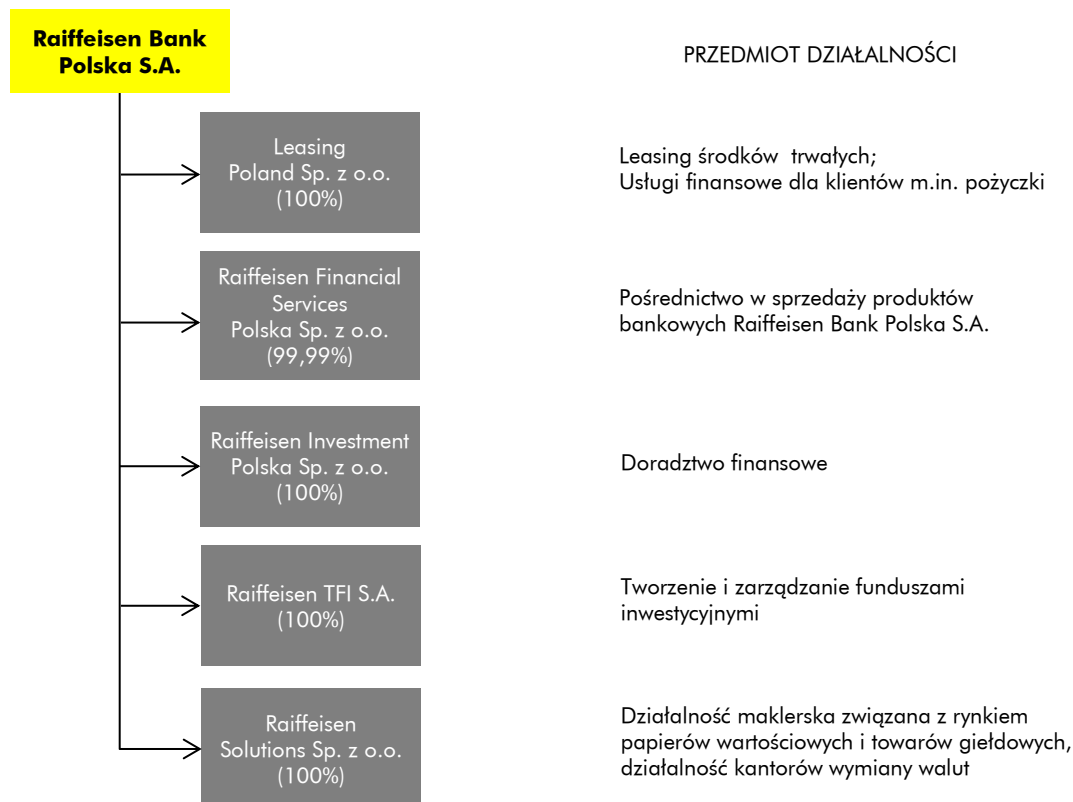
Spis treści

1.	INFORMACJE OGÓLNE.....	5
2.	OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE W I PÓŁROCZU 2016 R.	6
2.1.	Wzrost gospodarczy.....	6
2.2.	Rynek pracy.....	7
2.3.	Inflacja.....	8
2.4.	Finanse publiczne i rynek dłużnych papierów skarbowych.....	9
2.5.	Kurs walutowy.....	10
2.6.	Polityka pieniężna.....	12
2.7.	Sektor bankowy.....	12
2.8.	Rynek kapitałowy.....	14
3.	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I OSIĄGNIĘCIA W GRUPIE RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W I PÓŁROCZU 2016 R.	15
4.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W I PÓŁROCZU 2016 R.	17
4.1.	Rachunek zysków i strat.....	17
4.1.1.	Struktura przychodów odsetkowych.....	19
4.1.2.	Struktura kosztów odsetkowych.....	20
4.1.3.	Przychody pozaodsetkowe.....	21
4.1.4.	Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe.....	21
4.1.5.	Ogólne koszty administracyjne.....	21
4.2.	Wyniki segmentów.....	22
4.3.	Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	26
4.3.1.	Aktywa.....	26
4.3.2.	Zobowiązania i kapitały.....	28
4.4.	Podstawowe wskaźniki finansowe.....	29
5.	DZIAŁALNOŚĆ RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W I PÓŁROCZU 2016 R.	30
5.1.	Bankowość Detaliczna.....	30
5.1.1.	Produkty depozytowe.....	30
5.1.2.	Karty debetowe i kredytowe.....	31
5.1.3.	Produkty kredytowe.....	32
5.1.4.	Produkty inwestycyjne.....	32
5.1.5.	Dom Maklerski.....	33
5.1.6.	Bankowość prywatna Friedrich Wilhelm Raiffeisen.....	33
5.1.7.	Mikroprzedsiębiorstwa.....	34
5.2.	Bankowość Korporacyjna.....	35
5.2.1.	Wzrost bazy klientów.....	35
5.2.2.	Działalność kredytowa.....	36
5.2.3.	Obsługa i finansowanie transakcji handlowych.....	37
5.2.4.	Faktoring.....	38
5.2.5.	Bankowość transakcyjna.....	38
5.2.6.	Bankowość skarbową i depozyty.....	39
5.2.7.	Bankowość inwestycyjna.....	40
5.3.	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe.....	40
5.4.	Nagrody.....	41
6.	DZIAŁALNOŚĆ RAIFFEISEN SOLUTIONS SP. Z O. O. W I PÓŁROCZU 2016 R.	41
7.	ROZWÓJ ORGANIZACJI I INFRASTRUKTURY GRUPY RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A. W I PÓŁROCZU 2016 R.	41
7.1.	IT i Operacje Banku.....	41
7.2.	Rozwój elektronicznych kanałów obsługi w Banku.....	42
7.3.	Sieć oddziałów bankowych.....	43
7.4.	Stan zatrudnienia.....	44
8.	SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU (CSR) W GRUPIE RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.	45
9.	ZARZĄDZANIE GŁÓWNYMI RODZAJAMI RYZYKA.....	45
9.1.	Zarządzanie ryzykiem kredytowym.....	45
9.1.1.	Jakość portfela kredytowego.....	46

9.1.2. Portfel kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w CHF.....	46
9.2. Adekwatność kapitałowa	47
9.3. Ryzyko płynności	48
9.4. Ryzyko rynkowe	49
9.5. Ryzyko operacyjne	50
9.6. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności (compliance).....	50
10. ZDARZENIA PO DACIE SPRAWOZDAWCZEJ.....	51
11. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.....	51
11.1. Czynniki makroekonomiczne mogące mieć wpływ na wyniki Grupy	51
11.2. Perspektywy rozwoju Grupy	52
11.3. Zobowiązanie akcjonariusza Banku wobec KNF	52
12. ŁAD KORPORACYJNY W RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.....	52
12.1. Zasady oraz zakres stosowania ładu korporacyjnego	52
12.2. Akcjonariat	52
12.3. Rada Nadzorcza	53
12.4. Zarząd Banku	53
13. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.	54
13.1. Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań	54

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) obejmuje jednostkę dominującą – Raiffeisen Bank Polska S.A. („Bank”, „Raiffeisen Polbank”, „Raiffeisen Bank Polska”) oraz jednostki zależne. Skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. prezentuje poniższy schemat:

W okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. wystąpiła jedna zmiana w strukturze Grupy:

- w dniu 31 marca 2016 r. Bank sprzedał 100% akcji posiadanych w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A. na rzecz Raiffeisen Bank International AG. Od tego dnia Bank utracił kontrolę nad spółką Raiffeisen-Leasing Polska S.A. oraz spółkami należącymi do Grupy Raiffeisen-Leasing Polska S.A., czyli spółkami Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o. oraz spółką celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

Zakres działalności, który został zbyty w wyniku powyżej opisanej transakcji, stanowił odrębną, ważną linię działalności Grupy, dlatego też został zaklasyfikowany do działalności zaniechanej. W związku z wydzieleniem działalności zaniechanej Grupa dokonała przekształcenia skonsolidowanego rachunku zysków i strat za I półrocze 2015 r., tak aby odzwierciedlić działalność kontynuowaną i zaniechaną w prezentowanych danych porównawczych. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego. Szczegóły dotyczące zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane w nocie 3 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r., a szczegóły dotyczące wyodrębnienia działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w nocie 13 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. Dane finansowe i komentarze dotyczące analizy finansowej Grupy zawarte w szczególności w rozdziałach 3 i 4 niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy odnoszą się do działalności kontynuowanej Grupy, o ile nie wskazano inaczej.

2. Otoczenie makroekonomiczne w I półroczu 2016 r.

2.1. Wzrost gospodarczy

Opublikowane dane o dynamice wzrostu gospodarczego w I kwartale 2016 r. przyniosły negatywne zaskoczenie plasując się wyraźnie poniżej wyniku za IV kwartał 2015 r. (4,3% r./r.) , jak i poniżej rynkowego konsensusu (3,5% r./r.). Odnotowany wzrost PKB o 3,0% r./r. jest najniższym wynikiem od końca 2013 r.

Dane o strukturze wzrostu gospodarczego pokazały, że za odnotowane na początku 2016 r. wyhamowanie dynamiki PKB przede wszystkim odpowiadało ograniczenie aktywności inwestycyjnej. Dynamika nakładów brutto na środki trwałe po dwóch latach przerwy powróciła do ujemnych wartości wskazując na spadek inwestycji w gospodarce o 1,8% r./r. Ograniczenie aktywności inwestycyjnej w głównej mierze związane jest z przestojem pomiędzy wykorzystywaniem funduszy unijnych z zakończonej już perspektywy budżetowej 2007 – 2013 a absorpcją środków z perspektywy budżetowej 2014-2020. Czynniki ten negatywnie odbija się także na wynikach branży budowlanej, o czym świadczy odnotowany w I kwartale 2016 r. spadek wartości dodanej brutto w budownictwie o 12,6% r./r. Efekt przestoju w wykorzystywaniu funduszy unijnych nałożył się na okres wzrostu niepewności wśród przedsiębiorstw, na który wskazywały badania koniunktury prowadzone przez NBP na przełomie roku. Niepewność ta związana była z ogólnym otoczeniem, a także możliwymi zmianami podatków / przepisów¹.

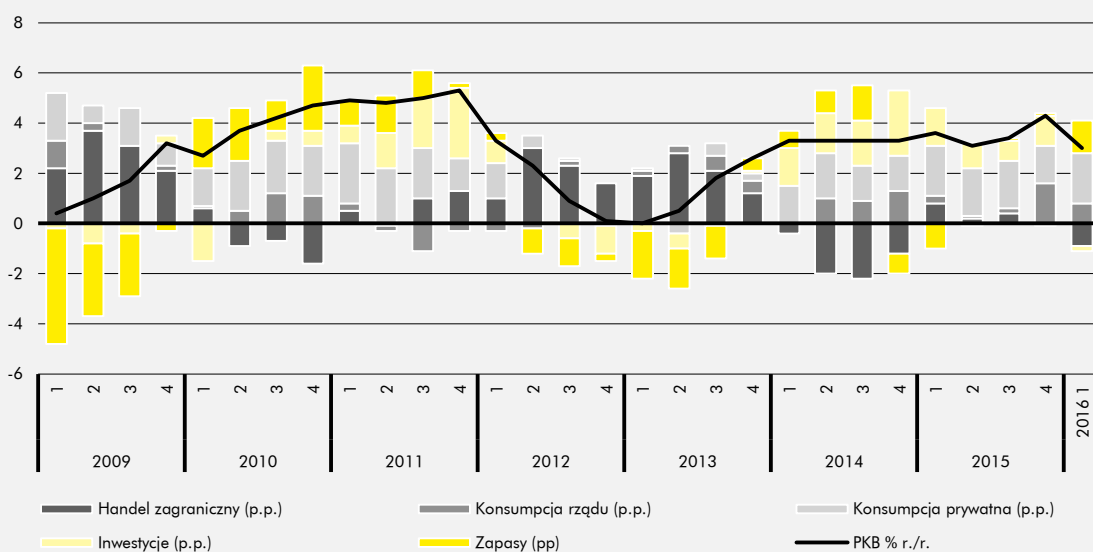
Elementem stabilizującym tempo wzrostu gospodarczego była w I kwartale 2016r. konsumpcja prywatna. Jej dynamika przyspieszyła z 3,0% r./r. kwartał wcześniej do 3,2% r./r. generując tym samym 2,0 p.p. z odnotowanego wzrostu gospodarczego. Drugim elementem o największej kontrybucji do wzrostu PKB były w I kwartale 2016 r. zapasy. Ich przyrost odpowiadał za 1,3 p.p. wzrostu i wynikał w dużym stopniu z odnotowanego rok wcześniej ograniczenia zapasów generując efekt niskiej bazy. W konsekwencji prawdopodobieństwo utrzymania wyraźnie dodatniej kontrybucji do wzrostu PKB ze strony zapasów w kolejnych kwartałach jest niewielkie.

W I kwartale 2016 r. znaczącemu pogłębieniu uległa negatywna kontrybucja do wzrostu gospodarczego ze strony eksportu netto. Czynniki ten przez większość 2015 r. stymulował wzrost gospodarczy w Polsce. W I kwartale jego wkład był ujemny i umniejszył dynamikę PKB o 0,9 p.p.

Dostępne przed publikacją niniejszego sprawozdania wskaźniki miesięczne sugerowały poprawę koniunktury w II kwartale 2016 r. Opublikowany przez Główny Urząd Statystyczny tzw. szybki szacunek PKB wskazał, że jej tempo było w II kwartale wolniejsze od oczekiwań, a wzrost gospodarczy przyspieszył do 3,1% r./r. wobec rynkowego konsensusu na poziomie 3,3% r./r. (wg Reuters'a). Wciąż jednak w II połowie roku oczekiwana jest poprawa inwestycji oraz wyraźne przyspieszenie konsumpcji prywatnej, którego źródłem będzie rozpoczęcie realizacji programu Rodzina 500+. Jednocześnie czynnikiem ryzyka pozostaje utrzymująca się wciąż duża niepewność co do globalnego tempa wzrostu gospodarczego. Poza panującymi już w 2015 r. obawami odnośnie kondycji gospodarek rozwijających się (w tym głównie Chin) niepewność tę pod koniec czerwca dodatkowo zwiększyło zwycięstwo zwolenników wystąpienia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej w przeprowadzonym w Wielkiej Brytanii referendum.

¹ Szybki Monitoring NBP Nr 01/16; Narodowy Bank Polski

Dynamika i struktura wzrostu gospodarczego w Polsce

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (GUS)

2.2. Rynek pracy

Utrzymujący się od dwóch lat stosunkowo silny wzrost gospodarczy (przekraczający 3% r./r.) przełożył się na znaczącą poprawę sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 9,1% w maju 2016 r. wobec 13,9% na początku 2014 r. i 10,3% na początku 2016 r. Na znaczący spadek odsetka osób bezskutecznie poszukujących zatrudnienia wskazują także Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności. Stopa bezrobocia BAEL wynosiła w I kwartale 2016 r. 7,0% wobec 8,6% rok wcześniej. Po oczyszczeniu danych o wahania sezonowe poziom bezrobocia BAEL odnotowany w I kwartale 2016 r. był najniższym w historii tego badania.

Dane o zatrudnieniu wskazują na utrzymujący się wzrost popytu na pracę. Od początku roku zarysowało się wyraźne przyspieszenie w tempie tworzenia miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw, które częściowo wiązane jest ze zmianami prawnymi wprowadzającymi od początku bieżącego roku oskładkowanie umów cywilnoprawnych. Co istotne, wskaźniki koniunktury sugerują, że kolejne miesiące przyniosą utrzymanie korzystnych tendencji na rynku pracy objawiających się dalszym wzrostem zatrudnienia. Wyższy popyt na pracę stopniowo przekłada się na przyspieszenia tempa wzrostu wynagrodzeń. Miesięczne dane o płacach w sektorze przedsiębiorstw wskazują na wzrost przeciętnej płacy w ciągu pierwszych pięciu miesięcy tego roku średnio o 4,0% r./r. wobec 3,7% r./r. w analogicznym okresie rok wcześniej. Badania koniunktury sugerują, że stopniowo rośnie odsetek firm planujących podwyżki dla swoich pracowników oraz rośnie odczuwana przez pracodawców presja płacowa, chociaż wciąż pozostaje ona dalece poniżej poziomów obserwowanych na przełomie 2008 r. Elementem ograniczającym nominalne tempo wzrostu wynagrodzeń może być utrzymująca się deflacja. Stąd, wraz z jej ustąpieniem możliwe jest istotne przyspieszenie tempa wzrostu płac.

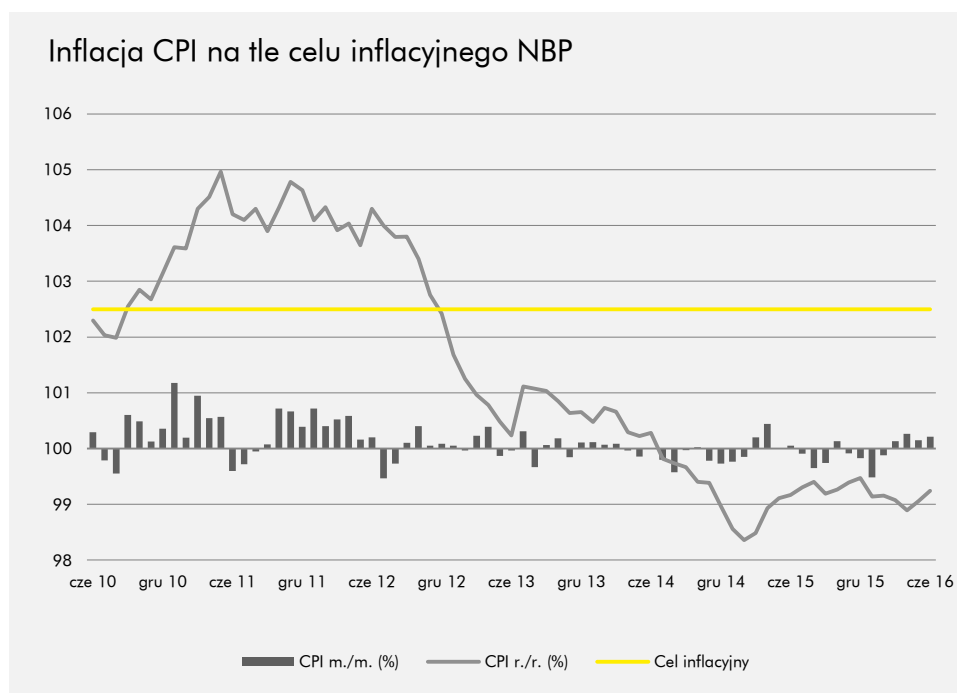

Źródło: GUS

2.3. Inflacja

W pierwszej połowie 2016 r. w polskiej gospodarce w dalszym ciągu utrzymywała się deflacja. Jej poziom pozostawał stabilny wahając się w zakresie od 0,8 do 1,1% r./r. Zasięg deflacji był dość szeroki – ujemną roczną dynamikę cen wykazywały w maju kategorie dóbr i usług stanowiące blisko 50% koszyka inflacyjnego. W największym stopniu do deflacji przyczyniały się ceny energii, a więc komponentu, który negatywnie kontrybuuje do inflacji od I połowy 2013 r. Po długim okresie utrzymywania się deflacji w cenach żywności, w 2016 r. powróciły one do wzrostów. W maju 2016 r. żywność i napoje bezalkoholowe, odpowiadające łącznie za 24% koszyka inflacyjnego, były przeciętnie o 0,9% droższe niż rok wcześniej. Utrzymująca się od II połowy 2014 r. deflacja przekładała się na stopniowy spadek inflacji bazowej. W styczniu 2016 r. także jej wartość spadła poniżej 0% r./r. pozostając ujemną przez całe pierwsze półrocze. Niezmiennie deflacją objęte są głównie towary. Ceny usług, jako w większym stopniu uzależnione od rosnących kosztów pracy, utrzymywały w I półroczu 2016 r. trend wzrostowy plasując się w czerwcu 0,6% powyżej poziomu sprzed roku.

Deflacja utrzymuje się także w cenach produkcji sprzedanej przemysłu. Także w przypadku tego wskaźnika głównym deflacyjnym elementem są ceny dóbr związanych z energią. Po ich wyeliminowaniu tzw. ceny producentów powróciły w I kwartale 2016 r. do minimalnie dodatnich wartości.

Źródło: GUS

2.4. Finanse publiczne i rynek dłużnych papierów skarbowych

W styczniu 2016 r. agencja ratingowa S&P obniżyła rating Polski do poziomu BBB+ z A- oraz zdecydowała o obniżeniu jego perspektywy ze stabilnej do negatywnej. Jako główne źródło pogorszenia oceny wiarygodności kredytowej Polski wskazano obawy o obniżenie efektywności działania i niezależności kluczowych instytucji publicznych. Na początku lipca 2016 r. agencja utrzymała swoją ocenę ratingu (BBB+) i perspektywy (negatywna) bez zmian wskazując z jednej strony na korzystne perspektywy wzrostu gospodarczego oraz niską zależność od zagranicznego finansowania, z drugiej utrzymując obawy o niezależność kluczowych instytucji, w tym NBP.

W maju 2016 r. agencja ratingowa Moody's w ramach aktualizacji oceny ratingowej Polski utrzymała ocenę wiarygodności na niezmiennym poziomie (A2) jednocześnie obniżając jej perspektywę do negatywnej. Jako kluczowe czynniki prowadzące do obniżenia ratingu wskazano ryzyko pogorszenia się sytuacji fiskalnej w obliczu wzrostu wydatków i planowanego obniżenia wieku emerytalnego oraz pogorszenie klimatu inwestycyjnego.

Styczniowa nieoczekiwana decyzja S&P o obniżeniu ratingu kredytowego Polski zaowocowała istotnym, chociaż krótkotrwałym wzrostem rentowności polskich rentowności na całej krzywej. Utrzymywanie się lokalnych źródeł niepewności dla inwestorów, do których należały przede wszystkim spekulacje o możliwej obniżce ratingu przez kolejne agencje ratingowe, oczekiwanie na projekt ustawy o konwersji walutowych kredytów hipotecznych, a także spekulacje o kształcie reformy systemu emerytalnego sprawiło, że w I półroczu poszerzał się spread pomiędzy rentownościami polskich i niemieckich obligacji. W konsekwencji w mniejszym stopniu niż wcześniej polski rynek papierów dłużnych podążał śladem rynków bazowych i pozostawał w pierwszym półroczu w szerokim trendzie bocznym. Na koniec czerwca 2016 r. rentowności 10-letnich polskich obligacji skarbowych wynosiły 2,91%, a 5-letnich sięgały 2,16% wobec poziomów na koniec 2015 r. odpowiednio 2,95% dla papierów 10-letnich i 2,28% dla papierów 5-letnich.

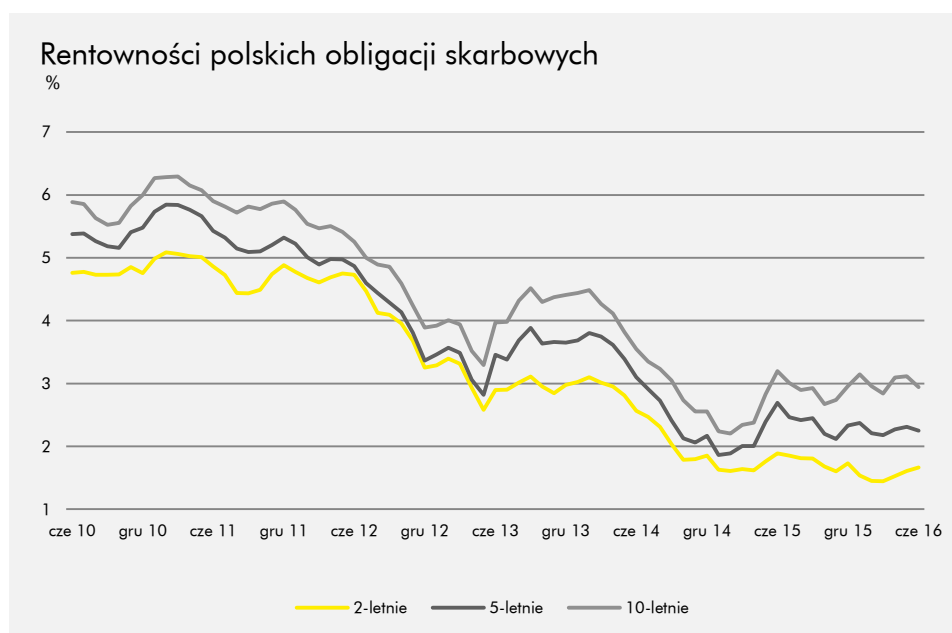
W styczniu 2016 r. uchwalono ustawę wprowadzającą podatek od niektórych instytucji finansowych, w tym banków. Ustawa począwszy od lutego 2016 r. opodatkowuje bankowe aktywa stawką miesięczną na poziomie 0,0366% (0,44% rocznie). Wyłączenie z podstawy opodatkowania między innymi posiadanych przez banki obligacji skarbowych wpłynęło na przełomie roku na znaczące umocnienie 2-letnich obligacji skarbowych, których rentowności przejściowo spadły poniżej 1,35%. Według założeń wpływy budżetowe z tytułu nowego podatku od instytucji finansowych mają sięgnąć

w 2016 r. 5,5 mld zł. W ciągu pierwszych czterech miesięcy obowiązywania (od lutego do maja) wpływy sięgnęły około 1,2 mld zł.

W kwietniu 2016 r. obowiązywać zaczął program Rodzina 500+. Wprowadził on zasiłki na każde drugie i kolejne dziecko w kwocie 500 zł miesięcznie oraz na pierwsze dziecko po spełnieniu kryteriów dochodowych. Szacowany w budżecie koszt programu w 2016 r. to 17 mld zł. Znacząca skala nowego transferu dla gospodarstw domowych traktowana jest jako potencjalne istotne źródło wzmocnienia popytu konsumpcyjnego na przełomie 2016 i 2017 r. Jednocześnie program, którego koszt w przyszłym roku przekroczyć może 20 mld zł generować będzie znaczące i trwałe obciążenie dla budżetu państwa.

Dostępne dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń – maj 2016 r. pokazują, że realizacja tegorocznej ustawy budżetowej nie jest zagrożona. Po pierwszych pięciu miesiącach roku poziom deficytu stanowił 24,6% zaplanowanej na cały rok kwoty (54,7 mld zł), a więc jego zaawansowanie było znacząco niższe niż w analogicznym okresie minionego roku (42,6%). Lepszemu wykonaniu deficytu sprzyjało niższe niż rok wcześniej zaawansowanie wydatków (38,7% wobec 39,6% rok wcześniej) oraz szybsza niż rok wcześniej realizacja dochodów (41,1% wobec 39,1% rok wcześniej). W głównej mierze lepszą realizację dochodów odnotowano po stronie podatków pośrednich, z których wpływy wyraźnie przyspieszyły w maju.

Według danych Ministerstwa Finansów państwowy dług publiczny sięgnął na koniec I kwartału 2016 r. 899,3 mld zł i był o 2,5% wyższy niż na koniec 2015 r. Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (dług EDP) wynosił w analogicznym okresie 936,8 mld zł i był o 2,1% wyższy niż na koniec 2015 r. W I kwartale 2016 r. odnotowano znaczny wzrost udziału w państwowym długu publicznym zadłużenia wobec krajowego sektora bankowego (do 31,9%) oraz spadek zadłużenia wobec inwestorów zagranicznych (do 52,6%).² Na koniec kwietnia udział inwestorów zagranicznych w krajowych Skarbowych Papierach Wartościowych sięgnął 33,8% wobec 39,5% w 2015 r.

Źródło: Bloomberg

2.5. Kurs walutowy

W I połowie 2016 r. na rynku złotego utrzymywała się podwyższona zmienność, obserwowana już w 2015 r. Polska waluta w okresie tym straciła na wartości, a kurs EUR/PLN wzrósł przejściowo pod koniec czerwca br. do najwyższego poziomu od przełomu 2011/2012 powyżej 4,50.

² Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych I kw. /2016; Ministerstwo Finansów

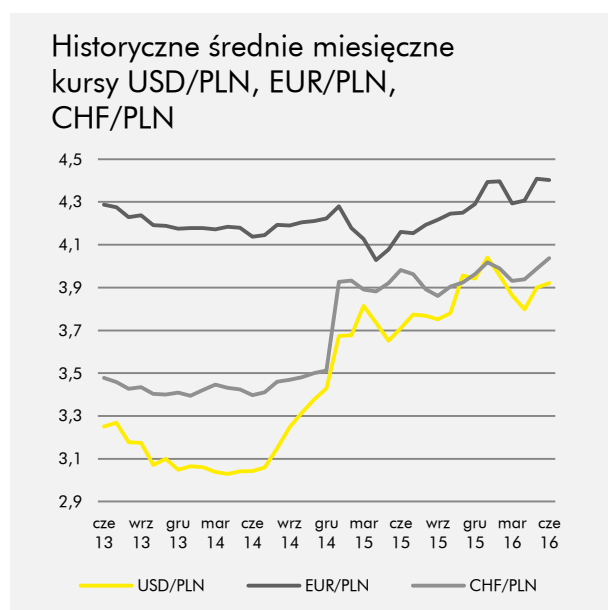
Pierwsza fala spadku wartości złotego względem euro miała miejsce w styczniu, głównie pod wpływem decyzji agencji S&P o obniżce ratingu Polski z poziomu A- do BBB+ z perspektywą negatywną. Jako główną przyczynę tej decyzji wskazano ryzyko polityczne. Dodatkową negatywną presję na rynku polskiej waluty tworzył w tym okresie odpływ kapitału z rynków wschodzących za sprawą obaw o kondycję Chin. Już wtedy kurs EUR/PLN chwilowo znalazł się nieznacznie powyżej 4,50. Później jednak, kiedy okazało się, że inne agencje ratingowe nie podążyły śladem S&P, a odpływ kapitału z rynków wschodzących wyhamował, obserwowaliśmy dość silną korektę spadkową kursu tej pary walutowej, która sprowadziła go pod poziom 4,30.

Złoty zaczął ponownie silniej tracić na wartości pod koniec kwietnia, kiedy nasiliły się obawy przed tym, że agencja Moody's pójdzie w ślady S&P i obniży ocenę wiarygodności kredytowej Polski, oraz przed ustawą o kredytach walutowych, która mogłaby być dotkliwa dla sektora bankowego. Kurs EUR/PLN w tym czasie powrócił ponad poziom 4,40. Ostatecznie agencja Moody's ratingu nie zmieniła, a ostateczny kształt wskazanej ustawy nie został przedstawiony do końca I połowy 2016 r. Dzięki temu para EUR/PLN zdołała w pierwszej połowie czerwca na dłużej zejść pod 4,40, jednak już w drugiej części tego miesiąca po referendum w Wielkiej Brytanii miała miejsce kolejna fala spadku wartości polskiej waluty, która doprowadziła kurs tej pary walutowej do najwyższego poziomu od 4,5 roku w pobliżu 4,54. Ten silny wzrost jednak również został w dużej części zniesiony i półroczna wartość euro wyrażana w złotych kończyła nieco poniżej 4,40.

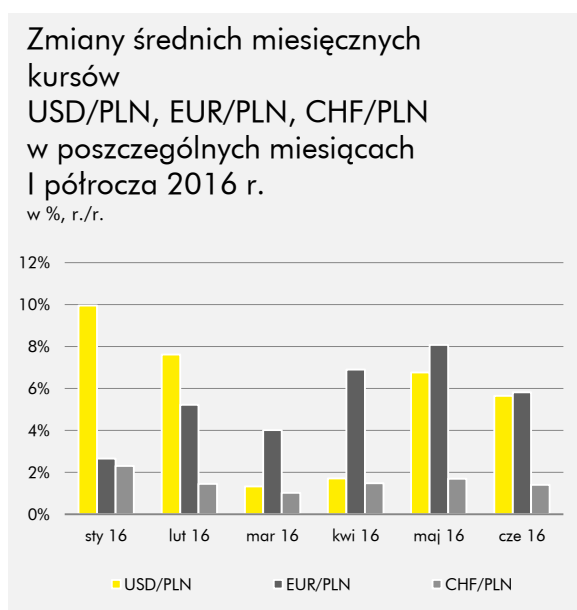
W przypadku kursu USD/PLN wieloletnie maksima ponad poziomem 4,15 zostały ustanowione w styczniu, kiedy na słabość złotego względem euro dodatkowo nałożyły się niskie poziomy kursu EUR/USD obserwowane za sprawą oczekiwań na dalsze łagodzenie polityki pieniężnej przez Europejski Bank Centralny oraz przeciwne zachowanie amerykańskiej Rezerwy Federalnej. Kolejna przejściowa fala wzrostu pary USD/PLN, która chwilowo wywindowała wartość dolara ponad poziom 4,10, miała miejsce po czerwcowym referendum w Wielkiej Brytanii. Na sam koniec I półrocza 2016 r. obserwowaliśmy już niższe poziomy, nieco poniżej 4,00.

Wynik referendum w Wielkiej Brytanii ze względu na to, że znacząco podniósł awersję do ryzyka na rynkach wsparł aktywa traktowane jako „bezpieczne przystanie” do których zalicza się frank szwajcarski, co doprowadziło do chwilowego wzrostu kursu CHF/PLN do najwyższego poziomu od czasu zniesienia przez szwajcarski bank centralny dolnego limitu EUR/CHF w styczniu 2015 r. (okolice 4,25). Na koniec czerwca wartość franka szwajcarskiego kształtowała się już jednak w niedużej odległości od poziomu 4,05 zł.

Decyzja obywateli Wielkiej Brytanii o wyjściu z Unii Europejskiej sprowadziła kurs GBP/PLN do najniższego poziomu od 2014 r., nieco poniżej 5,15.

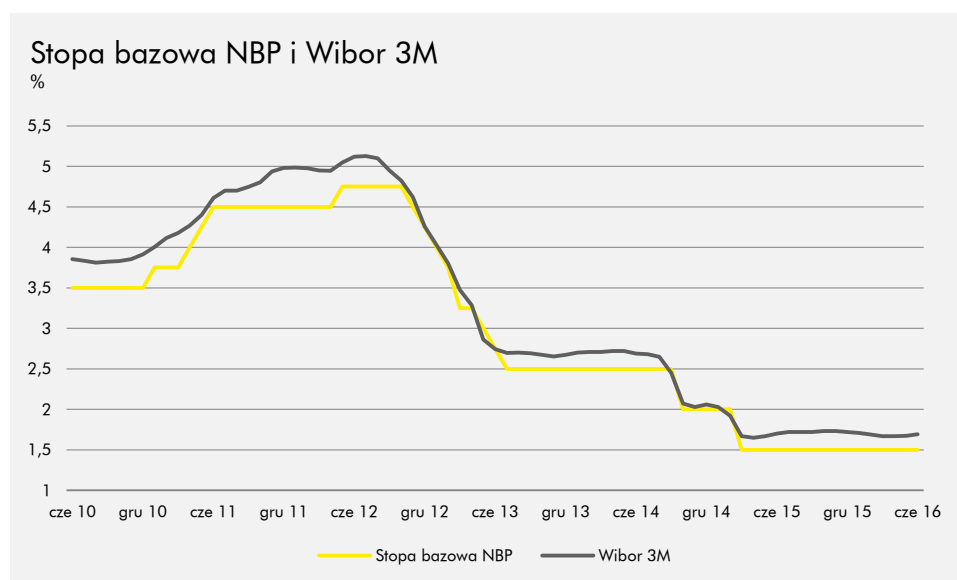

Źródło: NBP

2.6. Polityka pieniężna

Na początku 2016 r. wraz z dobieganiem do końca kadencji poszczególnych członków Rady Polityki Pieniężnej („RPP”) jej skład uległ istotnym przetasowaniom. W porównaniu do końca 2015 r. zmieniło się 8 członków Rady (na 10-osobowy skład składający się z 9 członków i Prezesa NBP). Swoją kadencję kontynuował jedynie Jerzy Osiatyński. W czerwcu, po zakończeniu kadencji Prezesa NBP Marka Belki, funkcję tę objął wcześniejszy członek Rady Polityki Pieniężnej Adam Glapiński. Personalne zmiany w ramach NBP nie wpłynęły na kształt prowadzonej polityki monetarnej. Przez całe I półrocze 2016 r. RPP utrzymywała parametry polityki pieniężnej bez zmian z główną stopą procentową pozostającą na poziomie 1,50%. Stabilna pozostała także prezentowana przez gremium retoryka, w myśl której panująca od 2014 r. deflacja jest w głównej mierze zjawiskiem importowanym i nie wywiera negatywnego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw. W swoich komentarzach Rada Polityki Pieniężnej podkreślała przywiązanie do utrzymywania dodatknych nominalnych stóp procentowych wskazując, że w otoczeniu utrzymującej się podwyższonej niepewności, dzięki dotychczasowej polityce pieniężnej, będzie dysponowała możliwością reakcji (obniżki stóp procentowych) w wypadku pogorszenia koniunktury. Na koniec czerwca zarówno konsensus prognoz (wg Reuters’a), jak i wyceny FRA zakładały, że stopa referencyjna NBP do końca roku pozostanie na niezmiennym poziomie 1,50%.

Źródło: Reuters

2.7. Sektor bankowy

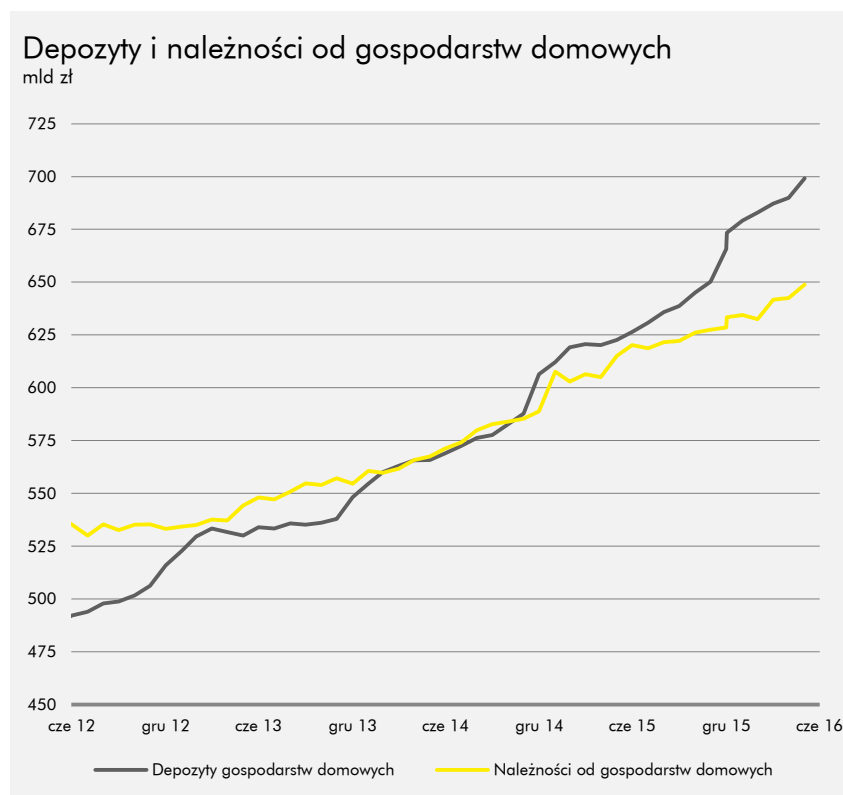
W I półroczu 2016 r. sytuacja w sektorze bankowym pozostawała stabilna pomimo zmian regulacyjnych, w tym obowiązującego od lutego 2016 r. podatku od niektórych instytucji finansowych. Wg szacunków Ministerstwa Finansów, do czerwca 2016 r. dochody do budżetu z tego tytułu osiągnęły 1,4 mld zł. Obciążenia te miały negatywny wpływ na wyniki banków w analizowanym okresie – na koniec czerwca 2016 r. koszty działalności banków wzrosły o ponad 13% r./r. W I półroczu 2016 r. czynnikiem wspierającym wynik sektora była transakcja sprzedaży przez banki udziałów w Visa Europe na rzecz Visa Inc., z której szacuje się wpływy dla dziesięciu największych banków notowanych na GPW w wysokości ok. 1,5 mld zł netto. Z danych KNF wynika, że w czerwcu 2016 r. pozostałe przychody sektora bankowego wyniosły 2,4 mld zł, tj. wzrosły o 2,0 mld zł m./m. i r./r.

W efekcie zysk netto sektora bankowego według danych KNF na koniec czerwca 2016 r. wzrósł o 1,1% r./r. i wyniósł 8,0 mld zł. Na jego poziom w analizowanym okresie wpływ miały ponadto następujące pozycje:

- Wynik z tytułu odsetek wyniósł 18,5 mld zł i był o 8,7% wyższy niż w analogicznym okresie 2015 r.;
- Wynik z działalności bankowej wyniósł 30,7 mld zł i zanotował wzrost o 9,9% r./r.;
- Koszty działalności banków wyniosły 15,8 mld zł i wzrosły o 13,2% r./r. (m.in. w rezultacie obowiązującego podatku bankowego);
- Poziom utworzonych przez banki odpisów wyniósł 3,4 mld zł i był o 1,5% wyższy niż na koniec czerwca roku ubiegłego.

Podstawowe kategorie bilansu sektora bankowego na koniec czerwca 2016 r. kształtowały się następująco:

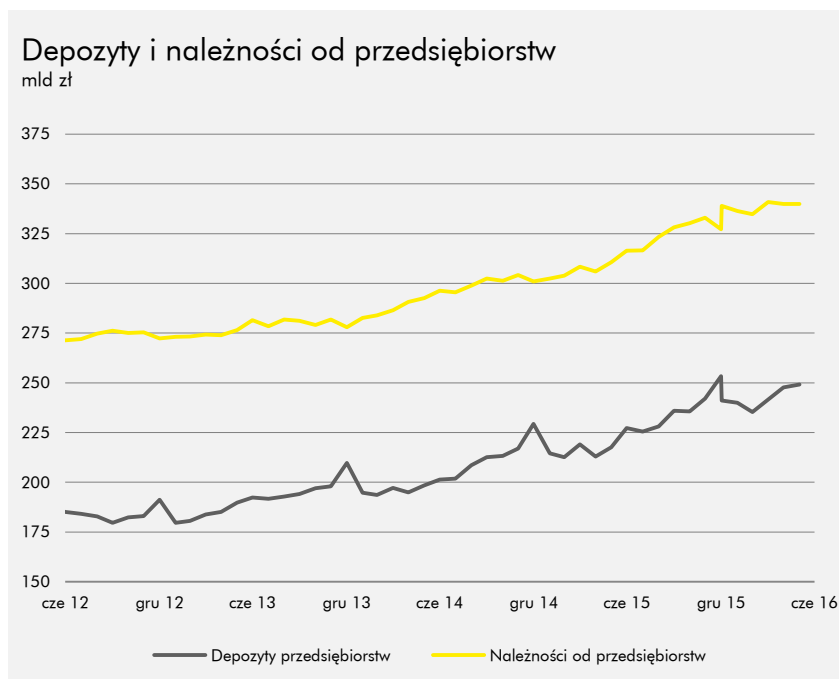
- Depozyty gospodarstw domowych osiągnęły wartość 699,1 mld zł, tj. były wyższe o 11,6% (+72,7 mld zł) wobec stanu na koniec czerwca 2015 r. Niskie stopy procentowe nie wpłynęły zatem negatywnie na skłonność do deponowania środków w bankach, a ciągła poprawa sytuacji na rynku pracy, wzrost wynagrodzeń, niska inflacja oraz rządowy program „Rodzina 500+” pozytywnie ją wspierają;
- Saldo należności od gospodarstw domowych osiągnęło wartość 648,8 mld zł, co oznacza wzrost o 4,6% r./r. (+28,7 mld zł). Kredyty mieszkaniowe, stanowiące 60,6% całości należności od gospodarstw domowych, wzrosły o 3,8% r./r., osiągając na koniec czerwca 2016 r. wartość 393,2 mld zł. Wartość kredytów mieszkaniowych w złotych wzrosła w tym okresie o 11,1% r./r., osiągając 223,3 mld zł, podczas gdy wolumen kredytów w walucie obcej spadł o 4,5% r./r. do 169,8 mld zł ze względu na sukcesywne spłaty oraz obowiązywanie Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego ograniczającą nową sprzedaż kredytów walutowych. W efekcie udział kredytów walutowych w ogólnej wartości kredytów mieszkaniowych spadł o 3,7 p.p. r./r. do 43,2%. Kredyty denominowane we franku szwajcarskim stanowiły na koniec czerwca 2016 r. 80,9% wszystkich mieszkaniowych kredytów walutowych. Udział kredytów konsumpcyjnych w ogólnym wolumenie kredytów gospodarstw domowych osiągnął 22,5%, a ich wartość na koniec czerwca 2016 r. wyniosła 145,7 mld zł (wzrost o 8,3% r./r.);

Źródło: KNF

- Depozyty przedsiębiorstw osiągnęły wartość 249,1 mld zł, notując wzrost o 9,6% r./r. (+21,9 mld zł);

- Saldo należności od sektora przedsiębiorstw wynosiło 340,0 mld zł i wzrosło o 7,4% r./r. Należności od dużych przedsiębiorstw wzrosły w większym stopniu niż należności od małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) – o 9,6% r./r. do poziomu 147,1 mld zł, wobec 5,8% r./r. do poziomu 192,8 mld zł w przypadku MŚP. Największy wzrost w dużych przedsiębiorstwach miał miejsce w przypadku należności powiązanych z nieruchomościami (+61,3% r./r.), podczas gdy MŚP rosły najszybciej w należnościach inwestycyjnych (+8,9% r./r.), pomijając należności zakwalifikowane jako pozostałe (+20,1% r./r.).

Źródło: KNF

Baza kapitałowa sektora bankowego w Polsce uległa poprawie, osiągając na koniec czerwca 2016 r. poziom 178,8 mld zł, tj. zwiększyła się o 7,6% r./r., natomiast współczynnik wypłacalności według danych KNF dostępnych na koniec marca 2016 r. wzrósł do poziomu 17,1%, tj. o 2,2 p.p. w stosunku do marca 2015 r. Jest to m.in. efekt pozostawienia w bankach większości zysków wypracowanych w 2015 r. w związku z nałożeniem przez KNF na niektóre banki indywidualnych zaleceń dotyczących utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych (tzw. „domiar”) oraz obowiązkiem utrzymywania przez banki bufora zabezpieczającego w wysokości 1,25% (na podstawie Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym).

2.8. Rynek kapitałowy

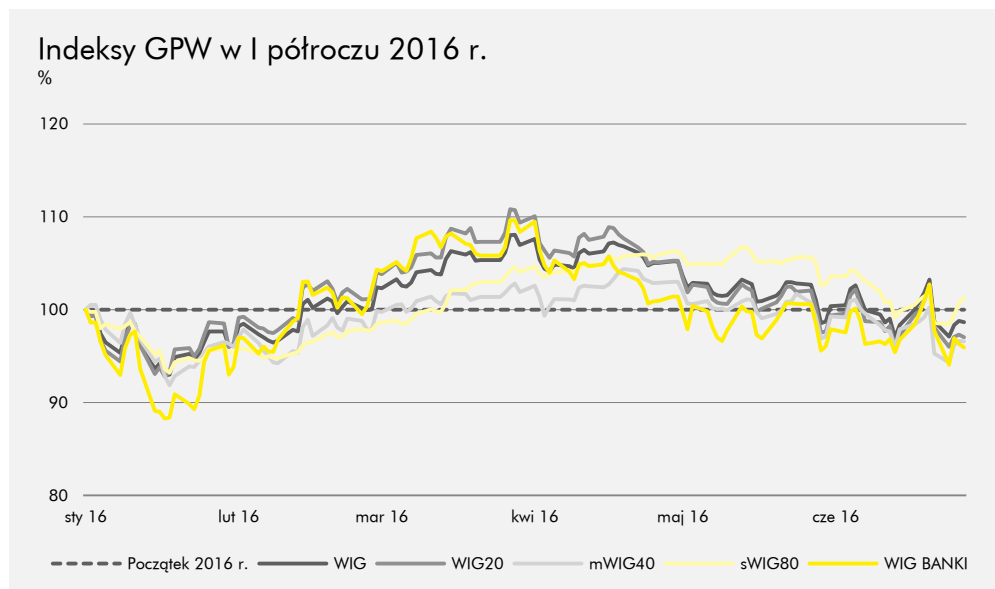
W trakcie I półrocza 2016 r. zmiany indeksów Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie („GPW”) były dość znaczące. Główny indeks WIG wahał się w przedziale od minus 7% do plus 8% wobec poziomu z początku roku, co było zbliżonym poziomem zmienności w porównaniu do 2015 r. I półrocze 2016 r. WIG zakończył 1% spadkiem, natomiast indeks blue chip’ów (WIG20), czyli największych spółek na GPW, w tym czasie zniżył o 3%. Na koniec I połowy 2016 r. na tle indeksów giełdowych 1%-wzrostem wyróżniły się małe spółki zgrupowane w sWIG80. Słabsze zachowanie blue-chip’ów było konsekwencją zmiany sentymentu wobec sektora energetycznego i bankowego, które zakończyły I półrocze 2016 r. przeceną na poziomie odpowiednio 6% i 4%.

Liczba debiutów na GPW wyniosła 9 wobec 30 w 2015 r., przy czym historycznie niskie stopy procentowe wyraźnie zachęcały do pozyskiwania finansowania poprzez instrumenty dłużne. Wartość notowanych emisji na rynku instrumentów dłużnych Catalyst wyniosła 75,5 mld zł i wzrosła o 13%

r./r. Zwyżce wartości notowanych obligacji towarzyszył mocny wzrost wartości obrotów o 53% do poziomu 1,8 mld zł.

Wzrost wolumenu obrotów wystąpił również na rynku kontraktów terminowych na indeksy (plus 17% r./r.) i kontraktów terminowych na akcje (+43%).

Rozwijającym się segmentem rynku kapitałowego były produkty strukturyzowane, którymi obroty osiągnęły wartość 423 mln zł (wzrost o 10% r./r.).

Źródło: Bloomberg

3. Najważniejsze wydarzenia i osiągnięcia w Grupie Raiffeisen Bank Polska S.A. w I półroczu 2016 r.

I półrocze 2016 r. cechowało się wzrostem zmienności i niepewności na rynkach finansowych, niższym niż oczekiwano wzrostem polskiej gospodarki oraz dalszą presją regulacyjną i fiskalną na sektor bankowy (m.in. od lutego 2016 r. zaczął obowiązywać banki podatek od niektórych instytucji finansowych). Działając w takim otoczeniu Grupa konsekwentnie realizowała Strategię na lata 2015-2017, zachowując silną pozycję w bankowości korporacyjnej, a jednocześnie dynamicznie powiększając udział w rynku detalicznym. W celu dalszego wzmocnienia pozycji kapitałowej Bank dokonał sprzedaży 100% posiadanych udziałów w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („RLPL”). Transakcja ta miała miejsce 31 marca 2016 r. i przyczyniła się do poprawy łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) i współczynnika kapitału Tier 1 (CET1), które na 30 czerwca 2016 r. wyniosły odpowiednio 15,83% i 15,17%, co oznacza przekroczenie określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego poziomów minimalnych ww. wskaźników o 0,50 p.p. i 3,36 p.p.

W I półroczu 2016 r. Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. wypracowała 81,5 mln zł zysku netto wobec 99,8 mln zł zysku netto w I półroczu 2015 r., co stanowiło spadek o 18%. Na wynik Grupy w I półroczu 2016 r. miały wpływ głównie następujące czynniki:

- wzrost dochodów z działalności operacyjnej do poziomu 891,1 mln zł na koniec czerwca 2016 r. co stanowiło wzrost o 17% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, głównie z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. która wygenerowała dochód w wysokości 80,6 mln zł;
- odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe w wysokości 54,9 mln zł, tj. niższe o 45% w stosunku do wyniku I półrocza 2015 r.;
- wzrost kosztów administracyjnych o 6% pomimo kontynuacji działań oszczędnościowych;
- podatek od instytucji finansowych w wysokości 68,5 mln zł za pięć miesięcy I półrocza 2016 r.;

- transakcja sprzedaży RLPL – zakres działalności, który został zbyty, stanowił odrębną, ważną linię działalności Grupy, dlatego też został zaklasyfikowany do działalności zaniechanej. Zysk netto z działalności zaniechanej wyniósł 11,7 mln zł. Zysk netto z działalności kontynuowanej wyniósł w I półroczu 2016 r. 69,8 mln zł wobec 65,4 mln zł w I półroczu 2015 r., tj. był wyższy o 7%.

W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował strategię dynamicznego wzrostu w bankowości detalicznej, koncentrując się na akwizycji produktów z serii „Wymarzonych”. W rezultacie w I półroczu 2016 r. pozyskano 67,4 tys. Wymarzonych Kont Osobistych, z czego 55,5 tys. pozyskano wśród nowych klientów. Wzrosła także liczba aktywnych klientów – w porównaniu do końca 2015 r. odnotowano wzrost o 7% do 715 tys. na koniec I półrocza 2016 r. Efekt przyniosły także działania zmierzające do poprawy jakości obsługi – Raiffeisen Polbank otrzymał nagrodę Złotego Banku za jakość obsługi w rankingu Pulsu Biznesu i Bankier.pl.

W obszarze bankowości prywatnej Bank potwierdził wiodącą pozycję uzyskując na początku 2016 r. po raz trzeci z rzędu 5 gwiazdek, tj. najwyższą ocenę w przygotowywanym przez magazyn Forbes rankingu polskiego rynku private banking. Jednocześnie w I półroczu 2016 r. kontynuowany był trend wzrostu aktywów klientów segmentu bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen - o 12% r./r. i o 5% od początku roku.

Bank umocnił swoją pozycję w I półroczu 2016 r. również w segmencie Bankowości Korporacyjnej, zwiększając bazę klientów o 7,1% r./r. do poziomu 14,3 tys. Przełożyło się to także na wolumen kredytów netto udzielonych klientom z segmentu małych i średnich firm, który wzrósł odpowiednio o 8,2% oraz 11,4% r./r.

W I półroczu 2016 r. Bank pozostał wiceliderem faktoringu w Polsce z obrotami na poziomie 8,8 mld zł. Liczba faktur skupionych w tym okresie przekroczyła 286 tys.

Bank utrzymał także wiodącą pozycję na rynku wymiany walut - łączny wolumen wymiany walut w I półroczu 2016 r. wzrósł o 4,9% r./r. Niezmiennie popularnością cieszyła się platforma transakcyjna R-Dealer. Wśród klientów z segmentu MSP R-Dealer był podstawowym kanałem zawierania transakcji natychmiastowej wymiany walut – w I półroczu 2016 r. 85% transakcji FX SPOT przeprowadzanych było za jego pośrednictwem.

W I półroczu 2016 r. Raiffeisen Solutions sp. z o.o. – spółka zależna Banku, która jest właścicielem jednego z najnowocześniejszych na rynku narzędzi do wymiany i transferu walut uruchomionego w listopadzie 2015 r. pod marką RKantor.com, kontynuowała działania zmierzające do rozbudowy bazy klientów i dalszego rozwoju produktowego RKantor.com. Dynamiczny wzrost bazy klientów przełożył się na zwiększenie obrotów walutowych, które wynosiły do 1 mln EUR dziennie.

Podsumowanie wyników Grupy w I półroczu 2016 r.:

		Spadek zysku netto o 18,3% r./r.
81,5 mln zł zysku netto		Obciążenie wyniku finansowego podatkiem od instytucji finansowych w kwocie 68,5 mln zł
134,3 mln zł zysku brutto		Wzrost zysku brutto o 39,9% r./r.
Wzrost bazy kosztowej pomimo działań oszczędnościowych		Wzrost ogólnych kosztów administracyjnych o 6% r./r.
891,1 mln zł dochodów z działalności operacyjnej		Wzrost o 17% r./r., głównie z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. która wygenerowała dochód w wysokości 80,6 mln zł

Poprawa jakości portfela kredytowego		Spadek odpisów netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych o 45,0% r./r. oraz udziału kredytów z utratą wartości do 7,8% na koniec czerwca 2016 r.
Zwiększenie bazy klientów		Wzrost liczby klientów Banku o 9,5% r./r. do 730,8 tys.
Poprawa wskaźników kapitałowych i płynnościowych		Łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 15,83% Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 na poziomie 15,17% Wskaźnik Kredyty/Depozyty na poziomie 93,9%

4. Sytuacja finansowa Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. w I półroczu 2016 r.

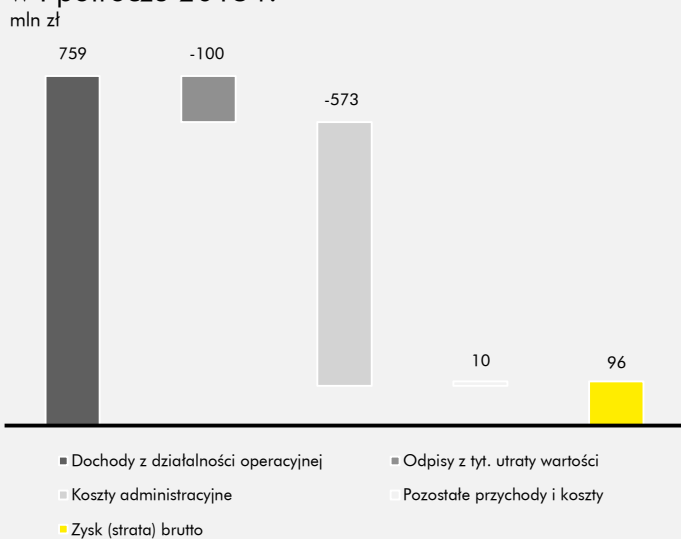
4.1. Rachunek zysków i strat

W I półroczu 2016 r. Grupa Raiffeisen Bank Polska S.A. wypracowała 81,5 mln zł zysku netto wobec 99,8 mln zł zysku netto w I półroczu 2015 r., co stanowiło spadek o 18%.

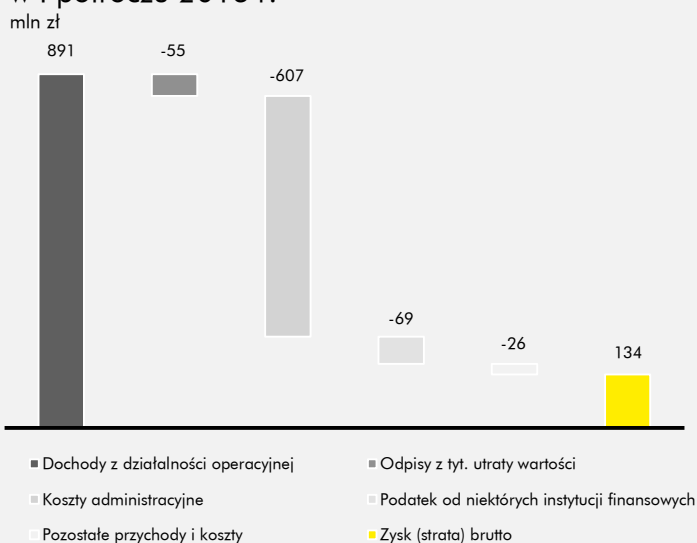
Na wynik Grupy w I półroczu 2016 r. miały wpływ następujące czynniki, które nie wystąpiły w analogicznym okresie poprzedniego roku:

- Podatek od instytucji finansowych w wysokości 68,5 mln zł za pięć miesięcy I półrocza 2016 r.
- Transakcja sprzedaży 100% udziałów w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A., która miała miejsce w dniu 31 marca 2016 r. W jej wyniku Bank utracił kontrolę nad spółką RLPL oraz wszystkimi spółkami wchodzącymi w skład Grupy RLPL. Celem transakcji była poprawa wskaźników kapitałowych Grupy do poziomów rekomendowanych przez KNF. Zakres działalności, który został zbyty, stanowił odrębną, ważną linię działalności Grupy, dlatego też został zaklasyfikowany do działalności zaniechanej. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego. Zysk netto z działalności zaniechanej wyniósł 11,7 mln zł. Zysk netto z działalności kontynuowanej wyniósł w I półroczu 2016 r. 69,8 mln zł wobec 65,4 mln zł w I półroczu 2015 r., tj. był wyższy o 7%.
- Rozliczenie transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. – w związku z realizacją transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. i związanym z tym zbyciem przez Bank udziałów w Visa Europe na rzecz Visa Inc. Bank zaksięgował z tego tytułu łącznie 80,6 mln zł w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany”. Na kwotę 80,6 mln zł składają się: wynagrodzenie za sprzedane udziały otrzymane w gotówce w wysokości 59,0 mln zł; 16,5 mln zł z tytułu otrzymanych akcji uprzywilejowanych oraz 5,0 mln zł z tytułu dodatkowego wynagrodzenia w gotówce w ramach „odroczonej płatności”, która zostanie dokonana po trzech latach od sfinalizowania transakcji, tj. w II kwartale 2019 r.

Główne komponenty zysku brutto z działalności kontynuowanej w I półroczu 2015 r.

Główne komponenty zysku brutto z działalności kontynuowanej w I półroczu 2016 r.

Głównymi czynnikami wpływającymi na wyniki Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. z działalności kontynuowanej w I półroczu 2016 r. w stosunku do I półrocza 2015 r. były:

- Wzrost dochodów z działalności operacyjnej do poziomu 891,1 mln zł na koniec czerwca 2016 r. co stanowiło wzrost o 17% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, głównie z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. która wygenerowała dochód w wysokości 80,6 mln zł. Po wyłączeniu dochodu z transakcji Visa dochód z działalności operacyjnej wzrósł w I półroczu 2016 r. o 6,8% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego;
- Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe w wysokości 54,9 mln zł, tj. niższe o 45% w stosunku do wyniku I półrocza 2015 r.;
- Wzrost kosztów administracyjnych o 6% do poziomu 607,0 mln zł;

- Obciążenie wyniku finansowego nowowprowadzonym podatkiem od niektórych instytucji finansowych w kwocie 68,5 mln zł;
- Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych w wysokości -26,3 mln zł wobec 9,5 mln zł zysku w analogicznym okresie roku ubiegłego. Spadek wyniku r./r. był skutkiem braku jednorazowych przychodów ze sprzedaży składników majątku trwałego, które wystąpiły w I półroczu 2015 r., oraz z powodu wzrostu kosztów z tytułu utraty wartości majątku trwałego, kosztów z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych związanych z optymalizacją sieci oddziałów i centrali oraz kosztów z tytułu zawiązania rezerw na należności i sprawy sporne w I półroczu 2016 r.

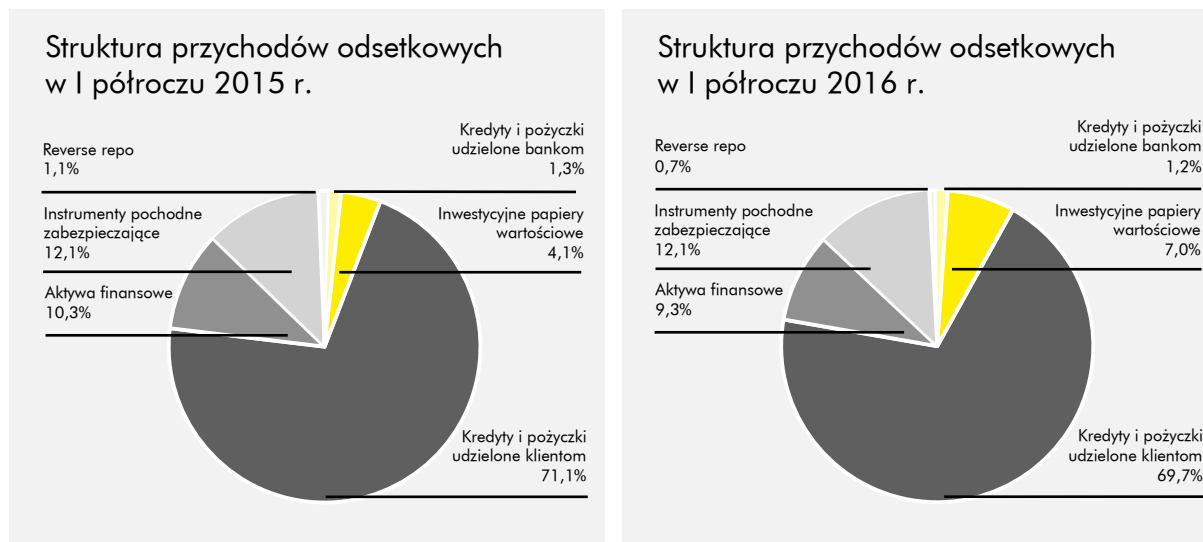
Wybrane pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana	
			tys. zł	%
Działalność kontynuowana				
Przychody z tytułu odsetek	782 882	821 329	-38 447	-4,7
Koszty z tytułu odsetek	-296 578	-351 967	55 388	-15,7
Wynik z tytułu odsetek	486 304	469 362	16 941	3,6
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-54 917	-99 877	44 960	-45,0
Przychody z tytułu prowizji i opłat	335 488	313 560	21 928	7,0
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-40 360	-46 646	6 286	-13,5
Wynik z tytułu prowizji i opłat	295 128	266 914	28 214	10,6
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	109 708	22 657	87 051	384,2
Ogólne koszty administracyjne	-607 048	-572 568	-34 480	6,0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-26 327	9 543	-35 870	-
Podatek od instytucji finansowych	-68 509	0	-68 509	-
Zysk brutto	134 339	96 031	38 307	39,9
Podatek dochodowy	-64 573	-30 601	-33 972	111,0
Zysk netto z działalności kontynuowanej	69 766	65 430	4 336	6,6
Zysk netto z działalności zaniechanej	11 720	34 367	-22 647	-65,9
Zysk netto	81 486	99 797	-18 311	-18,3

Wynik odsetkowy Grupy w I półroczu 2016 r. wyniósł 486,3 mln zł i był o 4% wyższy w porównaniu do wyniku osiągniętego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wzrost ten spowodowany był szybszym obniżeniem kosztów odsetkowych niż przychodów odsetkowych. Na obniżenie kosztów odsetkowych miały wpływ dwa czynniki: obniżenie stóp procentowych NBP przez Radę Polityki Pieniężnej („RPP”) w marcu 2015 r. i znaczne obniżenie ceny pozyskiwanego finansowania przez Grupę. W pierwszych dwóch miesiącach 2015 r. stopa referencyjna NBP wynosiła 2%, a stopa lombardowa 3%. 5 marca 2015 r. stopy zostały obniżone odpowiednio do poziomu 1,5% (stopa referencyjna) i 2,5% (stopa lombardowa) i pozostały tak do końca I półroczu 2015 r. i w całym I półroczu 2016 r.

4.1.1. Struktura przychodów odsetkowych

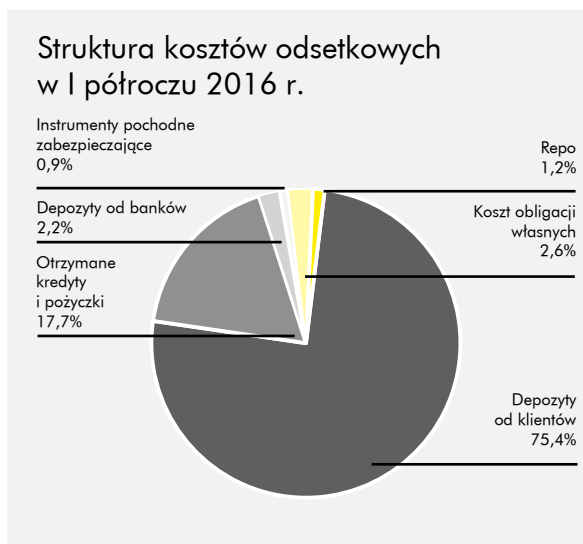
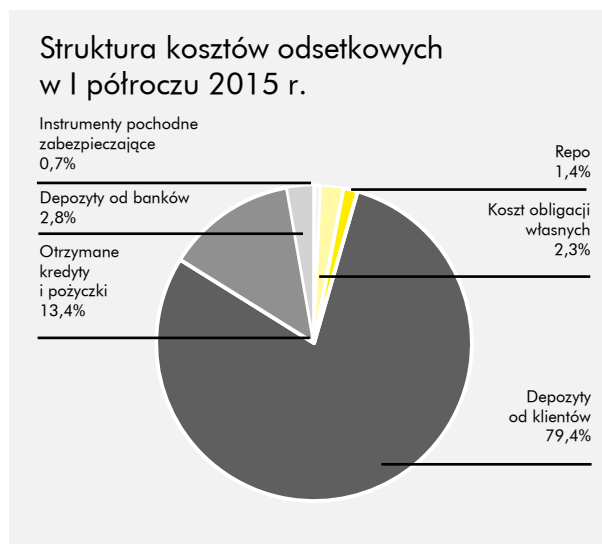
Przychody odsetkowe spadły w I półroczu 2016 r. o 5% w stosunku do ubiegłego roku, na co w dużej mierze wpłynęło wspomniane obniżenie podstawowych stóp procentowych. Struktura przychodów odsetkowych nie uległa zasadniczym zmianom w stosunku do pierwszych 6 miesięcy 2015 r. Przychody z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom spadły w I półroczu 2016 r. o 7% r./r., przy spadku średniego salda o 2% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Udział przychodów odsetkowych z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom spadł nieznacznie z 71% w I półroczu 2015 r. do 70% w I półroczu 2016 r. Udział przychodów odsetkowych z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających pozostał na niezmiennym poziomie jak przed rokiem i wyniósł 12%. Przychód z tytułu tych instrumentów spadł o 4% w stosunku do analogicznego okresu

roku ubiegłego. Kolejną istotną pozycję, z 9% udziałem w sumie przychodów odsetkowych, stanowią przychody odsetkowe z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, które obniżyły się w I półroczu 2016 r. o 15% r./r., przy spadku średniego salda tych aktywów o 8% w stosunku do I półroczu 2015 r. O 61% wzrosły w pierwszych sześciu miesiącach 2016 r. przychody z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych, których udział w przychodach odsetkowych wzrósł z 4% na koniec czerwca 2015 r. do 7% na koniec czerwca 2016 r. Wzrost ten spowodowany był zwiększeniem średniego salda papierów inwestycyjnych o 114%.

4.1.2. Struktura kosztów odsetkowych

Koszty odsetkowe w I półroczu 2016 r. były o 16% niższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, co wynikało przede wszystkim z niższego poziomu stóp procentowych oraz znacznego obniżenia cen pozyskiwanego finansowania przez Grupę. Udział kosztów odsetkowych od depozytów od klientów w całości kosztów odsetkowych spadł z 79% w I półroczu 2015 r. do 75% w czerwcu 2016 r. Koszty odsetkowe depozytów od klientów zmniejszyły się w ujęciu rocznym o 20%, pomimo wzrostu średniego salda zobowiązań wobec klientów o 4% w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Spadek był spowodowany niższym poziomem złotych stóp procentowych oraz skutecznym zarządzaniem polityką cenową pozyskiwanych depozytów. Koszty odsetkowe z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek wzrosły w czerwcu 2016 r. o 12% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego co było związane ze wzrostem średniego salda otrzymanych kredytów i pożyczek o 4% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, w szczególności zwiększeniem wolumenu pożyczek podporządkowanych. Udział tych kosztów wzrósł do 18% w I półroczu 2016 r. z 13% w czerwcu 2015 r. Koszty z tytułu emisji obligacji własnych spadły o 5% r./r. z powodu spadku stóp procentowych a ich udział w całości kosztów wzrósł z 2% w I półroczu 2015 r. do 3% w I półroczu 2016 r.

4.1.3. Przychody pozaodsetkowe

Przychody pozaodsetkowe Grupy wyniosły 404,8 mln zł w I półroczu 2016 r. i były o 40% wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wzrost ten spowodowany był w głównej mierze przychodami z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc., która wygenerowała dochód w wysokości 80,6 mln zł. Po wyłączeniu dochodów z transakcji Visa przychody pozaodsetkowe Grupy wzrosły o 12% r./r.

Wynik z tytułu prowizji i opłat wzrosły o 11% w I półroczu 2016 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wzrost ten spowodowany był wzrostem przychodów marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych, wzrostem przychodów z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń oraz wzrostem przychodów w tytułu działalności powierniczej.

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany po oczyszczeniu dochód z transakcji Visa w I półroczu 2016 r. wyniósł 29,1 mln zł i był o 28% wyższy od wyniku osiągniętego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wzrost ten spowodowany był lepszym wynikiem na działalności własnej na rynku forex.

4.1.4. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe

Odpisy netto z tytułu utraty wartości zmniejszyły się po 6 miesiącach 2016 r. o 45% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego i wyniosły 54,9 mln zł wobec 99,9 mln zł w czerwcu 2015 r. Znaczący spadek odpisów o 68,3 mln zł nastąpił w segmencie bankowości korporacyjnej na skutek poprawy jakości portfela. Odpisy netto z tytułu utraty wartości portfela detalicznego wyniosły 59,7 mln zł w I półroczu 2016 r. wobec 33,6 mln zł na koniec czerwca 2015 r. z powodu pogorszenia parametrów ryzyka w segmencie mikroprzedsiębiorstw.

Wskaźnik udziału kredytów z rozpoznaną utratą wartości wyniósł 7,8% i był niższy o 0,1 p.p. w stosunku do końca 2015 r. Pokrycie kredytów z rozpoznaną utratą wartości na koniec I półrocza 2016 r. wyniosło 61,7% i było o 4,8 p.p. wyższe w stosunku do końca ubiegłego roku.

4.1.5. Ogólne koszty administracyjne

W I półroczu 2016 r. ogólne koszty administracyjne Grupy wyniosły 607 mln zł i wzrosły o 34,5 mln zł, tj. 6,0% r./r. Do wzrostu bazy kosztowej, pomimo kontynuacji programów oszczędnościowych przyczyniły się przede wszystkim poniższe czynniki:

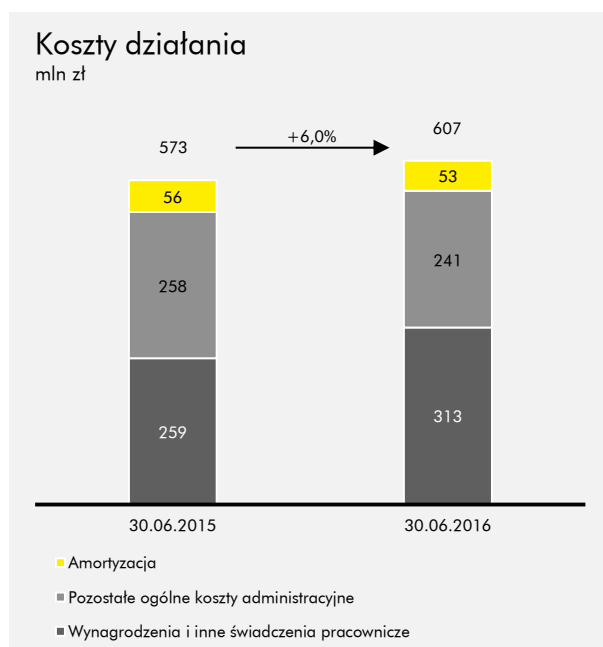
- zaniżona baza kosztowa w obszarze wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych w I półroczu 2015 r. spowodowana rozwiązaniem rezerwy na premię roczną w kwocie 21,6 mln zł

(w związku z decyzją o niewypłaceniu za 2014 r. premii rocznej w Grupie Raiffeisen Bank International);

- optymalizacja sieci oddziałów i centrali - zawiązana rezerwa restrukturyzacyjna na zamknięcie 35 placówek oraz restrukturyzację zatrudnienia (o około 500 etatów) w kwocie 19,4 mln zł;
- koszty związane z procesem sprzedaży, programy retencyjne oraz koszty usług konsultingowych;
- zawiązanie rezerwy na niewykorzystane urlopy w kwocie 24,7 mln zł.

Wspomniany program oszczędnościowy, który Grupa kontynuowała w I półroczu 2016 r., obejmował m.in. poniższe działania:

- zamknięcie 35 placówek i kontynuacja restrukturyzacji zatrudnienia (o około 500 etatów);
- kontynuacja projektu transformacji operacji, w ramach którego funkcje operacyjne przenoszone są do Centrum Operacyjnego w Rudzie Śląskiej;
- przeniesienie centrali Banku do nowego budynku i uwolnienie dotychczasowych dwóch budynków centrali;
- optymalizacja złożoności architektury IT oraz kosztów utrzymania systemów i infrastruktury IT;
- obniżenie wydatków marketingowych.

4.2. Wyniki segmentów

Grupa zarządza działalnością biznesową w oparciu o cztery segmenty operacyjne: „Bankowość Korporacyjna”, „Bankowość Detaliczna”, „Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe” oraz „Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz pozostała działalność”.

Analiza wyników odsetkowych segmentów jest przeprowadzana po uwzględnieniu wewnętrznego wyniku odsetkowego, w tym alokacji wewnętrznego wyniku odsetkowego z tytułu refinansowania kapitału i kosztów pożyczek podporządkowanych.

Dane segmentowe z półroczu 2016 r. prezentują tylko działalność kontynuowaną Grupy. Dane porównawcze za I półroczu 2015 r. w pozycjach rachunku zysków i strat zostały przekształcone jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego, a w pozycjach bilansowanych na koniec okresu porównawczego.

Wynik przed opodatkowaniem wg segmentów (w tys. zł)	30.06.2016		30.06.2015		Zmiana	
	Wynik	Udział	Wynik	Udział	tys. zł	%
Bankowość Korporacyjna	181 044	134,8%	142 689	148,6%	38 355	26,9
Bankowość Detaliczna	-52 665	-39,2%	-85 312	-88,8%	32 647	-38,3
Instytucje finansowe i rynki kapitałowe	42 219	31,4%	42 220	44,0%	-1	0,0
Zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozostała działalność	-36 259	-27,0%	-3 565	-3,7%	-32 694	917,1
Grupa łącznie	134 339	100,0%	96 031	100,0%	38 308	39,9

Segment Bankowości Korporacyjnej

W I półroczu 2016 r. segment Bankowości Korporacyjnej odnotował znaczną poprawę zysku brutto w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. Zysk brutto wyniósł 181,0 mln zł i był wyższy o 38,4 mln zł, tj. o 27%. Na wzrost zysku brutto segmentu Bankowości Korporacyjnej w I półroczu 2016 r. w porównaniu z I półroczem 2015 r. miały wpływ poniższe elementy:

- Spadek wyniku z tytułu odsetek o 15,5 mln zł, tj. 8% r./r. Otoczenie niższych stóp procentowych i spadek średniego wolumenu kredytów przełożył się na spadek przychodów odsetkowych o 25,0 mln zł, tj. o 10% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Niższy poziom stóp procentowych przełożył się także na niższy poziom alokowanego na segment wyniku z refinansowania kapitału prezentowanego w wyniku odsetkowym wewnętrznym. Skuteczne zarządzanie strukturą bazy depozytowej wraz ze zwiększeniem średniego salda wpłynęło na wzrost marży na pasywach i obniżenie kosztów odsetkowych o 17,6 mln , tj. 23%, co częściowo zrekompensowało niższe przychody;
- Wynik nieodsetkowy w I półroczu 2016 r. był wyższy o 15,4 mln zł , tj. o 10% r./r. dzięki wyższym przychodom z tytułu wymiany walut, wyższym przychodom prowizyjnym z tytułu kredytów project finance oraz dodatkowym przychodom z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. Po wyłączeniu dochodów z transakcji Visa przychody pozaodsetkowe wzrosły o 4% r./r.;
- Poziom ogólnych kosztów administracyjnych wyższy o 6,7% r./r.;
- Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości 5,1 mln zł wobec utworzenia odpisów w I półroczu 2015 r. w wysokości 63,3 mln zł. Był to efekt poprawy jakości portfela kredytowego w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego;
- Wprowadzony w 2016 r. podatek od niektórych instytucji finansowych, alokowany w I półroczu 2016 r. do segmentu Bankowości Korporacyjnej wyniósł 20 mln zł i miał negatywny wpływ na poziom osiągniętego zysku brutto.

Bankowość Korporacyjna (w tys. zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu odsetek	235 315	260 318	-25 003	-9,6
Koszty z tytułu odsetek	-59 165	-76 714	17 549	-22,9
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	176 150	183 604	-7 454	-4,1
Wynik odsetkowy wewnętrzny	6 763	14 839	-8 076	-54,4
Wynik z tytułu odsetek	182 913	198 443	-15 530	-7,8
Przychody nieodsetkowe	171 369	155 934	15 435	9,9
Wynik z działalności bankowej	354 282	354 377	-95	0,0
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-158 334	-148 437	-9 897	6,7
Amortyzacja	-9 426	-13 871	4 445	-32,0
Podatek od instytucji finansowych	-20 000	0	-20 000	-
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	5 097	-63 251	68 347	-108,1

Bankowość Korporacyjna (w tys. zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik brutto	181 044	142 689	38 355	26,9
Aktywa	12 378 825	13 222 349	-843 524	-6,4
Pasywa	14 238 212	13 669 042	569 169	4,2

Segment Bankowości Detalicznej

Wynik segmentu Bankowości Detalicznej w I półroczu 2016 r. wyniósł -52,7 mln zł, tj. uległ poprawie o 32,7 mln zł w stosunku do I półrocza 2015 r. Głównymi czynnikami mającymi wpływ na wynik segmentu w I półroczu 2016 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego były:

- Wyższy o 1,8 mln zł wynik odsetkowy wypracowany dzięki skutecznemu zarządzaniu polityką cenową pozyskiwanych depozytów, pomimo niższego poziomu stóp procentowych. Wzrost sald aktywów nie zdołał zrekompensować wpływu obniżenia stóp procentowych (w szczególności stopy lombardowej) na zmniejszenie przychodów odsetkowych (o 3%) oraz zmniejszenie alokowanego na segment wyniku z refinansowania kapitału prezentowanego w wyniku odsetkowym wewnętrznym. Natomiast poprawa marży na pasywach wraz ze wzrostem średnich sald pasywów wpłynęły na znaczne obniżenie kosztów odsetkowych (o 13%), co w konsekwencji przełożyło się na osiągnięcie wyższego wyniku odsetkowego;
- Wzrost przychodów nieodsetkowych o 88,6 mln, tj. 92% był wynikiem dodatkowych przychodów z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. oraz wyższych przychodów prowizyjnych głównie z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń. Po wyłączeniu dochodów z transakcji Visa przychody pozaodsetkowe wzrosły o 18,3% r./r.;
- Ogólne koszty administracyjne segmentu Bankowości Detalicznej pozostały na poziomie kosztów z analogicznego okresu roku ubiegłego;
- Odpisy z tytułu utraty wartości zwiększyły się o 26,1 mln zł z powodu pogorszenia parametrów ryzyka w segmencie Mikroprzedsiębiorstw;
- Negatywny wpływ na wynik brutto miał wprowadzony w 2016 r. podatek od niektórych instytucji finansowych, alokowany do segmentu Bankowości Detalicznej w wysokości 30,7 mln zł.

Bankowość Detaliczna (w tys. zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu odsetek	320 425	330 649	-10 224	-3,1
Koszty z tytułu odsetek	-147 274	-169 176	21 902	-12,9
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	173 151	161 473	11 678	7,2
Wynik odsetkowy wewnętrzny	56 918	66 799	-9 882	-14,8
Wynik z tytułu odsetek	230 069	228 273	1 796	0,8
Przychody nieodsetkowe	184 844	96 285	88 559	92,0
Wynik z działalności bankowej	414 913	324 557	90 356	27,8
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-379 434	-379 097	-338	0,1
Amortyzacja	-41 783	-36 750	-5 033	13,7
Podatek od instytucji finansowych	-30 682	0	-30 682	-
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-59 700	-33 625	-26 075	77,5
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	2 239	2 852	-613	-21,5
Wynik brutto	-52 665	-85 312	32 647	-
Aktywa	22 162 745	21 825 902	336 842	1,5
Pasywa	19 380 069	18 201 961	1 178 107	6,5

Segment Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych

W I półroczu 2016 r. roku segment Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych wypracował zysk brutto w wysokości 42,2 mln zł, tj. na takim samym poziomie jak w I półroczu 2015 r.

Najistotniejszą pozycją rachunku wyników, mającą wpływ na poziom zysku brutto w tym segmencie była poprawa wyniku z tytułu działalności bankowej o 5,8 mln zł, głównie za sprawą wyższych o 13 mln zł, tj. o 25%, przychodów nieodsetkowych z tytułu działalności własnej na rynku forex. Wynik na pozostałych przychodach operacyjnych był niższy o 1,2 mln zł głównie z tytułu braku w I półroczu 2016 r. dodatkowych przychodów z tytułu przygotowania i przeprowadzenia emisji, które miały miejsce w I półroczu 2015 r. Negatywny wpływ na zysk brutto miał wprowadzony w lutym 2016 r. podatek od niektórych instytucji finansowych, który alokowany do segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych wyniósł 4,6 mln zł. Ogólne koszty administracyjne były wyższe o 1,0 mln zł. Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości w wysokości 70 tys. zł wobec utworzenia odpisów w I półroczu 2015 r. w wysokości 1,0 mln zł wpłynęło pozytywnie na osiągnięty przez segment zysk brutto.

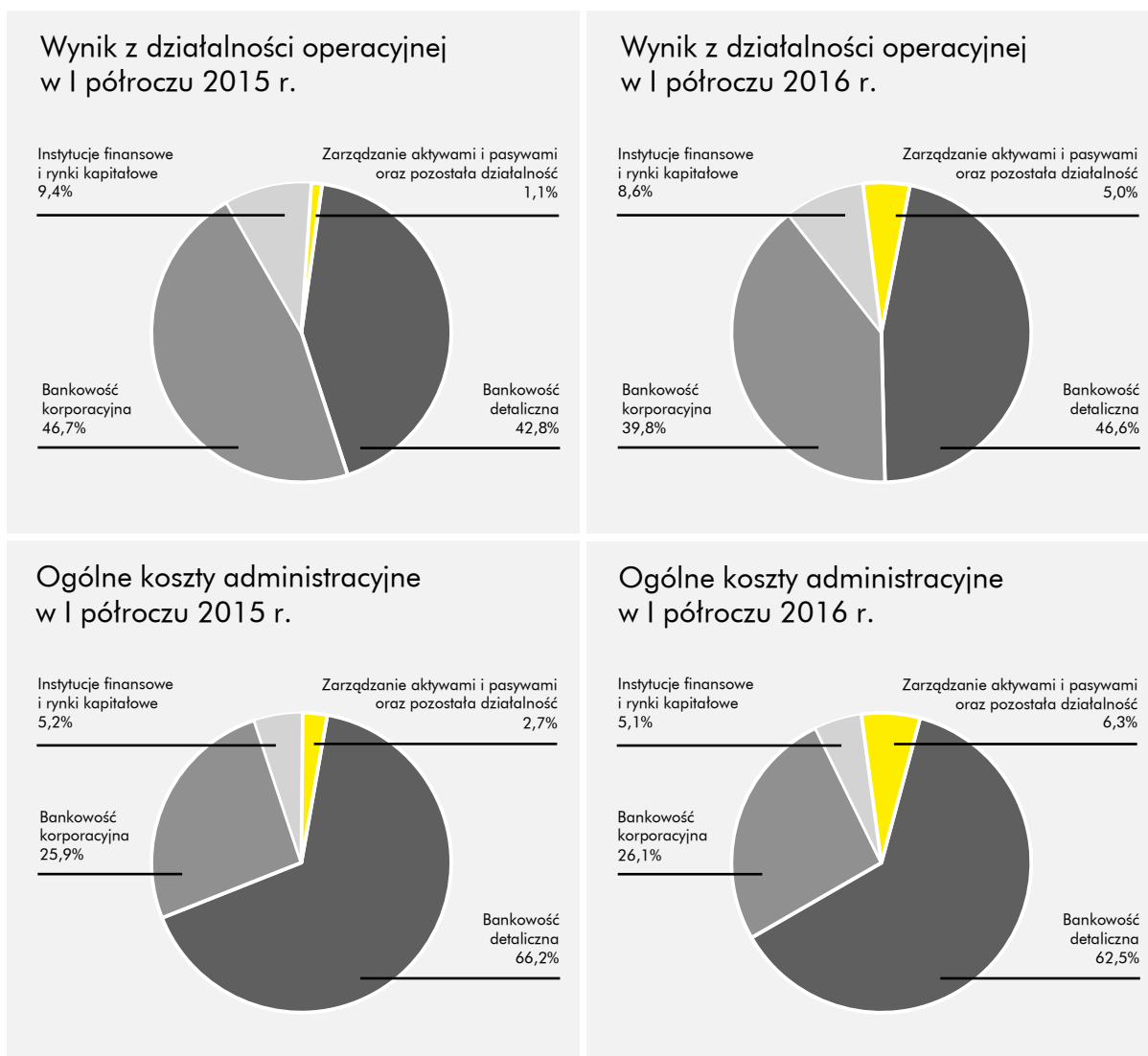
Instytucje finansowe i Rynki kapitałowe (w tys. zł)	30.06.2016	30.06.2015	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu odsetek	18 514	26 118	-7 605	-29,1
Koszty z tytułu odsetek	-40 114	-52 011	11 897	-22,9
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	-21 600	-25 892	4 292	-16,6
Wynik odsetkowy wewnętrzny	32 861	44 370	-11 509	-25,9
Wynik z tytułu odsetek	11 262	18 478	-7 217	-39,1
Przychody nieodsetkowe	65 834	52 828	13 006	24,6
Wynik z działalności bankowej	77 096	71 306	5 790	8,1
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-31 002	-29 979	-1 022	3,4
Amortyzacja	-1 728	-2 942	1 214	-41,3
Podatek od instytucji finansowych	-4 592	0	-4 592	-
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	70	-1 003	1 073	-107,0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	647	1 896	-1 249	-65,9
Wynik brutto	42 219	42 220	-1	0,0
Aktywa	1 801 949	4 820 157	-3 018 208	-62,6
Pasywa	3 530 524	5 291 669	-1 761 145	-33,3

Segment Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność

Wynik brutto segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Pozostałej Działalności spadł w I półroczu 2016 r. do poziomu -36,3 mln zł, tj. o 32,7 mln zł w stosunku do roku I półrocza 2015 r. Głównymi czynnikami mającymi wpływ na kształtowanie się zysku brutto w I półroczu 2016 r. w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego były:

- Wzrost wyniku na działalności bankowej o 36,2 mln zł związany ze spadkiem stóp procentowych i zmianą struktury finansowania Grupy. Przychody odsetkowe wzrosły o 4,4 mln zł, głównie za sprawą zwiększenia przychodów z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych. Koszty odsetkowe spadły o 4 mln zł na skutek zmiany struktury finansowania Grupy. Wzrost wewnętrznego wyniku odsetkowego o 29,5 mln zł był wynikiem poprawy sytuacji płynnościowej Grupy i mniejszej presji cenowej na pozyskiwane finansowane klientowskie, a co za tym idzie zmniejszenie marży płynnościowej alokowanej do segmentów klientowskich. Przychody nieodsetkowe spadły o 1,7 mln zł z tytułu większego ujemnego wyniku na wycenie instrumentów pochodnych rozpoznawanej w wyniku pozaodsetkowym;

- Wzrost ogólnych kosztów administracyjnych o 23,2 mln zł w I półroczu 2016 r. był spowodowany wzrostem kosztów związanych z procesem sprzedaży Banku, programami retencyjnymi oraz kosztami usług konsultingowych;
- Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych po sześciu miesiącach 2016 r. był niższy o 34,0 mln zł na skutek przychodów z jednorazowej transakcji sprzedaży składników majątku trwałego w I półroczu 2015 r. oraz z powodu wzrostu kosztów z tytułu utraty wartości majątku trwałego, kosztów z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych związanych z optymalizacją sieci oddziałów i centrali oraz kosztów z tytułu zawiązania rezerw na należności i sprawy sporne w I półroczu 2016 r.;
- Podatek od niektórych instytucji finansowych alokowany w I półroczu 2016 r. do segmentu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Pozostałej Działalności wyniósł 13,2 mln zł, mając negatywny wpływ na wynik brutto.

4.3. Sprawozdanie z sytuacji finansowej

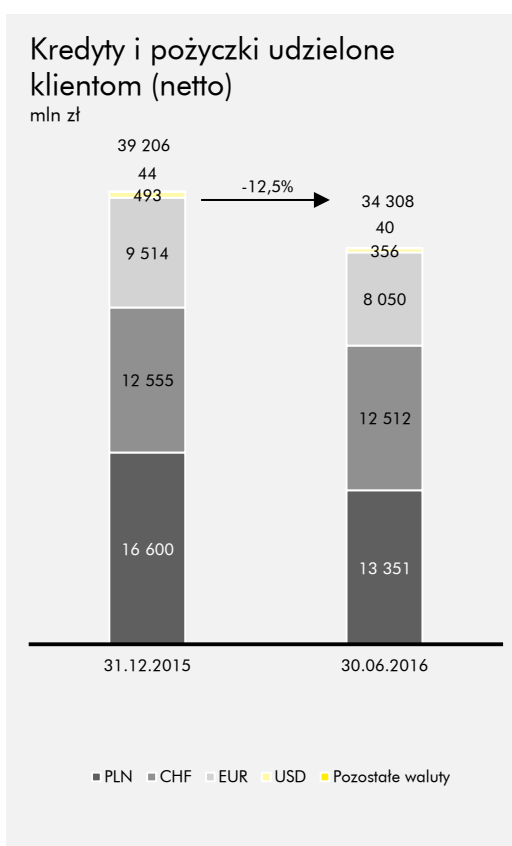
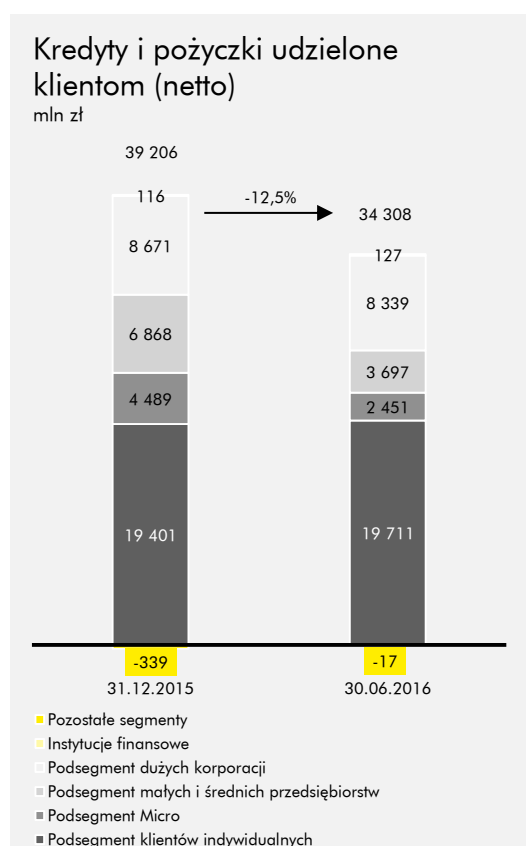
4.3.1. Aktywa

Aktywa Grupy na koniec I półroczu 2016 r. osiągnęły poziom 54,0 mld zł i spadły o 7,9 mld zł, tj. 13%, w stosunku do końca roku 2015. Głównym czynnikiem wpływającym na tak duży spadek była sprzedaż 100% udziałów w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A. W strukturze bilansu dominują kredyty i pożyczki udzielone klientom, które stanowiły 63,5% aktywów Grupy. W ujęciu wartościowym wolumen kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy obniżył się o 4,9 mld zł w porównaniu do

końca 2015 r. Po wyłączeniu wpływu kredytów i pożyczek z Raiffeisen-Leasing Polska S.A. konsolidowanych w ramach Grupy w 2015 r. poziom kredytów i pożyczek udzielonych klientom wzrósł o 626 mln zł i wynikał w głównej mierze z rosnącej sprzedaży kredytów gotówkowych w segmencie Bankowości Detalicznej.

Znaczny wzrost na koniec czerwca 2016 r. w stosunku do 31 grudnia 2015 r. odnotowano w saldzie inwestycyjnych papierów wartościowych, których saldo wzrosło o 3,7 mld zł. Wzrost ten skompensował spadek salda aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, które zmniejszyło się o 3,7 mld zł. Znaczne zmiany tych pozycji w stosunku do stanów na koniec 2015 r. miały na celu poprawienie rentowności portfela papierów wartościowych i lepsze dostosowania do struktury stopy procentowej Banku.

Aktywa Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. (w mln zł)	30.06.2016	31.12.2015	Zmiana	
			mln zł	%
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 380	2 704	-1 324	-49,0
Należności od banków	334	1 326	-993	-74,9
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 884	12 570	-3 687	-29,3
Pochodne instrumenty finansowe	590	562	28	5,0
Inwestycyjne papiery wartościowe	7 548	3 842	3 706	96,5
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	34 308	39 206	-4 898	-12,5
Wartości niematerialne	506	552	-45	-8,2
Rzeczowe aktywa trwałe	131	276	-145	-52,4
Pozostałym aktywa	336	867	-531	-61,3
Aktywa razem	54 017	61 905	-7 888	-12,7

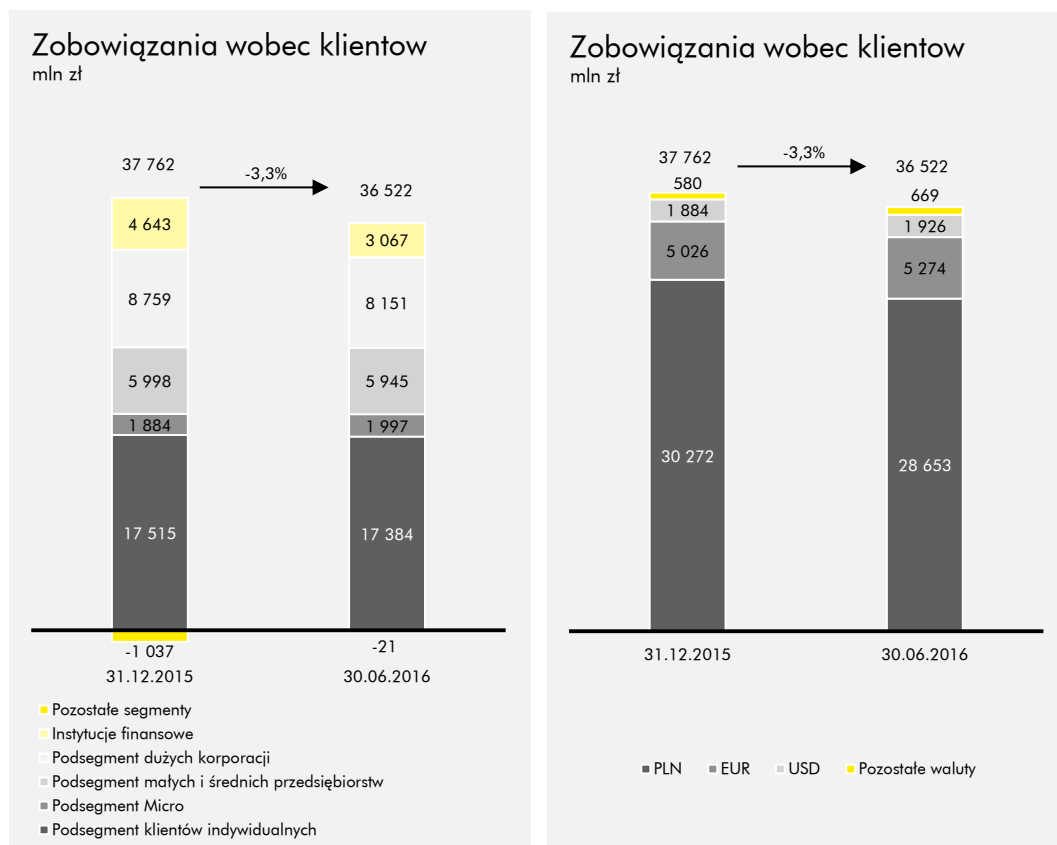
4.3.2. Zobowiązania i kapitały

Zobowiązania i kapitały Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. spadły o 13% w stosunku do końca 2015 r. i osiągnęły poziom 54,0 mld zł. Głównym czynnikiem wpływającym na tak duży spadek była sprzedaż 100% udziałów w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A..

Zobowiązania wobec klientów pozostają podstawowym źródłem finansowania działalności Grupy. Udział depozytów klientów w sumie bilansowej wzrósł z 61,0% na koniec 2015 roku do 67,6% na koniec czerwca 2016 r. Po I półroczu 2016 r. zobowiązania wobec klientów wynosiły 36,5 mld zł i były niższe o 1,2 mld zł w stosunku do końca ubiegłego roku. Spadek zobowiązań wobec klientów związany był z poprawą efektywności struktury płynnościowej Grupy. Drugą istotną pozycją w zobowiązaniach Grupy są zobowiązania wobec banków i pozostałych instytucji finansowych, które po I półroczu 2016 r. stanowiły 14,7% sumy bilansowej. Saldo zobowiązań wobec banków i pozostałych instytucji finansowych spadło o 5,1 mld zł, do poziomu 8,0 mld zł w wyniku sprzedaży udziałów w spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A..

Wartość kapitałów własnych na koniec I półroczu 2016 roku nieznacznie wzrosła w stosunku do końca poprzedniego roku (o 55,1 mln zł, tj. 1%). Zmiana wartości kapitału własnego w opisywanym okresie wynikała głównie z wyższego wyniku z lat ubiegłych i bieżącego okresu (o 19%) przy jednoczesnym zmniejszeniu kapitału zapasowego (o 3%).

Zobowiązania i kapitały Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. (w mln zł)	30.06.2016	31.12.2015	Zmiana	
			mln zł	%
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 963	13 089	-5 126	-39,2
Pochodne instrumenty finansowe	1 571	1 479	93	6,3
Zobowiązania wobec klientów	36 522	37 762	-1 240	-3,3
Zobowiązania podporządkowane	332	725	-393	-54,2
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	502	1 759	-1 257	-71,5
Pozostałe zobowiązania	682	703	-21	-2,9
Zobowiązania razem	47 572	55 516	-7 943	-14,3
Kapitały razem	6 444	6 389	55	0,9
Zobowiązania i kapitały razem	54 017	61 905	-7 888	-12,7

4.4. Podstawowe wskaźniki finansowe

Poniższa tabela przedstawia podstawowe wskaźniki finansowe Grupy.

Podstawowe wskaźniki efektywności (w %)	30.06.2016	30.06.2015
ROA netto	0,3	0,3
ROE netto	2,2	3,2
Marża odsetkowa netto	1,8	1,9
Koszty do dochodów	70,2	70,7
Kredyty netto do depozytów	93,9	116,1

ROA netto – zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej/średnie aktywa

ROE netto – zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej/średni kapitał

Marża odsetkowa netto – wynik z tytułu odsetek / średnie aktywa

Koszty do dochodów – koszty działania łącznie z amortyzacją / przychody łącznie z pozostałymi przychodami i kosztami operacyjnymi

Ze względu na sprzedaż udziałów RLPL wskaźniki ROA netto, ROE netto, marża odsetkowa netto za I półrocze 2016 r. policzone są wg następujących formuł:

ROA netto – zysk netto/strata z działalności kontynuowanej/ aktywa na koniec okresu;

ROE netto – zysk netto/strata z działalności kontynuowanej / kapitał na koniec okresu;

Marża odsetkowa netto – wynik z tytułu odsetek (na działalności kontynuowanej) / aktywa na koniec okresu.

5. Działalność Raiffeisen Bank Polska S.A. w I półroczu 2016 r.

5.1. Bankowość Detaliczna

Segment Bankowości Detalicznej obejmuje produkty i usługi dla klientów indywidualnych oraz mikroprzedsiębiorstw. W ramach segmentu wyróżnia się podsegmenty: klienta masowego, zamożnego, bankowości prywatnej i mikroprzedsiębiorstw.

W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował realizację Strategii na lata 2015-2017, w szczególności koncentrując się na uatrakcyjnieniu oferty produktów i usług dla klientów segmentu Bankowości Detalicznej. W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował udoskonalanie modeli doradztwa finansowego i standardów obsługi, koncentrując się w tym względzie na klientach zamożnych i klientach bankowości prywatnej. Jednocześnie prowadzone były działania mające na celu rozwój kanałów elektronicznych i rozwiązań umożliwiających klientom korzystanie z produktów bez fizycznej obecności w oddziale. Dodatkowo sieć dystrybucji została wzbogacona o współpracę z kilkoma operującymi w skali kraju pośrednikami finansowymi.

Na koniec I półroczu 2016 r. liczba aktywnych klientów Bankowości Detalicznej wyniosła 715 tys., co w porównaniu do końca 2015 r. przyniosło wzrost o 44 tys., tj. o 7%.

5.1.1. Produkty depozytowe

Rachunki oszczędnościowo – rozliczeniowe oraz rachunki oszczędnościowe

Wymarzone Konto Osobiste, wprowadzone do oferty w marcu 2015 r. jako jeden z produktów Pakietu Wymarzonego, stanowiło podstawowy produkt akwizycyjny nowych klientów w 2016 r. Sprzedaż Pakietu była wspierana poprzez ogólnokrajowe kampanie marketingowe, których odsłona w 2016 r. trwała od lutego do kwietnia.

W rezultacie w I półroczu 2016 r. pozyskano 67,4 tys. Wymarzonych Kont Osobistych, z czego 55,5 tys. pozyskano wśród nowych klientów. Na koniec czerwca 2016 r. Bank prowadził 306 tys. Wymarzonych Kont Osobistych.

Na koniec czerwca 2016 r. Bank prowadził 709 tys. kont osobistych dla klientów masowych i zamożnych i tym samym zanotował wzrost liczby kont osobistych w PLN o 1,6% w porównaniu do końca poprzedniego roku oraz wzrost liczby kont walutowych a'vista w walutach EUR, USD, CHF i GBP o 5,4% w analogicznym okresie. Saldo depozytowe zgromadzone w tym segmencie na kontach osobistych w PLN na koniec pierwszego półrocza 2016 r. wyniosło prawie 2,2 mld zł (wzrost o ok. 400 mln zł w porównaniu do końca 2015 r.), z czego aż 66% stanowiły osady na Wymarzonym Koncie Osobistym.

Klienci pozyskani w 2016 r. w ramach oferty Wymarzone Konto Osobiste chętnie korzystają z kanałów elektronicznych – 80% aktywowało system bankowości internetowej R-Online, 57% posiada aktywny dostęp do bankowości mobilnej Mobilny Bank i aż 98% klientów otrzymuje wyciągi z konta drogą elektroniczną.

Głównym kanałem sprzedaży Wymarzonego Konta były oddziały Banku (70%), ale klienci otwierali konta także m.in. poprzez automatyczny proces internetowy, za pośrednictwem Call Center, w placówkach partnerskich oraz przez pośredników finansowych. Udział sprzedaży kont osobistych dla segmentu klientów masowych i zamożnych w kanałach zdalnych wyniósł od stycznia do czerwca 2016 r. ok. 24% całości pozyskanych rachunków, stanowiąc alternatywę kosztową dla standardowej, oddziałowej sieci dystrybucji.

W ramach akwizycji kolejnego produktu z rodziny „wymarzonych” – Konta Wymarzony Cel, którego celem jest zachęcenie konsumentów do systematycznego oszczędzania – do końca I półrocza 2016 r. Bank otworzył 36,2 tys. tych rachunków, z saldem zdeponowanych środków na poziomie ok. 394 mln zł.

I półrocze 2016 r. to także okres dostosowania regulacji bankowych – przede wszystkim Regulaminu rachunków bankowych oraz umów produktowych - do zmian w obowiązującym otoczeniu prawnym, w tym do postanowień wchodzących w życie z dniem 1 lipca 2016 r. ustaw dotyczących tzw. rachunków uspiionych, czyli zasad postępowania Banku z rachunkami osób zmarłych oraz rachunków nieaktywnych. Ponadto Bank dostosował swoje procesy sprzedażowe oraz powiązane z nimi wewnętrzne regulacje formalno-prawne, do rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zasad bezpieczeństwa w procesie otwierania rachunków bankowych z wykorzystaniem przelewu z innego banku.

Depozyty terminowe

W I półroczu 2016 r. Bank położył nacisk na utrzymanie poziomu depozytów. W celu utrzymania wolumenu z zapadających lokat terminowych prowadzone były szeroko zakrojone działania i kampanie CRM (*Customer Relationship Management*), mające na celu zracjonalizowanie zarządzania zapadającymi saldami. Działania te polegały m.in. na dostosowaniu oferty lokat terminowych do indywidualnych potrzeb każdego klienta, na podstawie wcześniej przeprowadzonych analiz oraz segmentacji.

Największym zainteresowaniem ze strony klientów cieszyła się R-Lokata na nowe środki w walucie krajowej oraz Lokata Lojalny Bank dostępna w programie Lojalny Bank - dla klientów, dla których Bank jest bankiem pierwszego wyboru i którzy zdecydowali się na przelew wynagrodzenia na konto w Raiffeisen Polbank. Jedną z najwyższej oprocentowanych lokat pozostała Lokata Mobilna, której celem było promowanie bankowości mobilnej wśród użytkowników kanałów elektronicznych.

Pomimo utrzymujących się niskich stóp procentowych w 2016 r., Bank w segmencie klientów masowych i zamożnych prowadził politykę cenową nastawioną na utrzymanie poziomu wolumenów produktów oszczędnościowych z końca 2015 r., przy równoczesnym konwertowaniu sald nisko marżowych lokat terminowych na produkty inwestycyjne oraz na rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Skutkiem był lekki spadek poziomu wolumenów produktów oszczędnościowych (wszystkie rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, oszczędnościowe oraz lokaty terminowe) o ok. 180 mln zł względem końca ubiegłego roku, do poziomu 11 mld zł na koniec czerwca 2016 r. Widoczny był natomiast przyrost sald na kontach osobistych oraz oszczędnościowych (wzrost o 650 mln zł na koniec I półrocza 2016 r. w porównaniu do końca ubiegłego roku).

5.1.2. Karty debetowe i kredytowe

W I półroczu 2016 r. w obszarze kart płatniczych bank skupił się na skutecznej realizacji programu mającego na celu optymalizację i dopasowanie obecnego modelu biznesowego do zmieniających się warunków rynkowych. Najważniejszym elementem niniejszego programu był projekt migracji obsługi kart do systemu First Data Polska, z jednoczesnym zakończeniem obsługi kart płatniczych w systemach własnych banku. Równocześnie z procesem migracji kart kredytowych przeprowadzono proces optymalizacji i uspołnienia oferty produktowej skutkujący pełnym ujednoczeniem opłat. Dodatkowo, zmigrowanie kart na jedną platformę otwiera również nowe możliwości w zakresie rozwoju oferty produktowej. Przykładem jest wspólny projekt Banku i First Data Polska w zakresie płatności mobilne NFC HCE, który został uruchomiony w I połowie 2016 r. Jest to kontynuacja długoterminowej strategii w obszarze płatności kartowych, w której Bank od wielu lat kładzie duży nacisk na innowacyjne metody płatności.

Bank prowadził również aktywne działania biznesowe w obszarze akwizycji nowych kart, wykorzystując nowe kanały dystrybucji, takie jak Call Center, oraz rozwijając aktywności w obecnie wykorzystywanych: telemarketingu i poprzez Internet. Działania objęły również promocję używalności i transakcyjności. Ogółem na kartach płatniczych (debetowe i kredytowe karty detaliczne) Bank osiągnął wzrost wartości dokonanych transakcji w I półroczu 2016 r. o blisko 20% r./r. Bardzo ważnym elementem tych działań była kontynuacja promowania transakcyjności w Internecie. Jako pierwszy w Polsce Bank wdrożył wspólnie z MasterCard portfel MasterPass, który umożliwia szybkie i bezpieczne płatności internetowe, bez podawania szczegółowych danych karty w sklepach

internetowych. W obszarze płatności internetowych Bank osiągnął w I półroczu 2016 r. wzrost wartości dokonanych transakcji o ponad 40% r./r.

Wart odnotowania jest fakt, że portfel kart płatniczych (karty debetowe oraz kredytowe) przekroczył poziom 600 tys. kart, co oznacza wzrost o ponad 12% w ostatnich 12 miesiącach. Był to głównie efekt prowadzenia skutecznie realizowanej strategii akwizycji w Banku, głównie w obszarze sprzedaży Konta Wymarzonego.

5.1.3. Produkty kredytowe

Kredyty hipoteczne

Kredyty hipoteczne mają istotny udział w bilansie Banku i na koniec I półrocza 2016 r. wartość ekspozycji bilansowej netto klientów indywidualnych wyniosła 16,9 mld zł, tj. stanowiła 88% kredytów netto udzielonych klientom indywidualnym.

Bank w I półroczu 2016 r. kontynuował prace nad modyfikacją rozwiązań stosowanych w procesie udzielania i obsługi posprzedazowej kredytów hipotecznych. Bank wdrożył również proces dedykowany kredytobiorcom w związku z ustawą o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy.

Bank utrzymuje w ofercie kredyty hipoteczne oferowane w ramach programu rządowego „Mieszkanie dla Młodych” i stanowiły one ok. 45% wolumenu wszystkich kredytów udzielonych przez Bank w I połowie 2016 r.

Kredyty konsumpcyjne

W obszarze kredytów konsumpcyjnych Bank kontynuował przyjętą strategię, co zaowocowało rekordowymi wynikami sprzedażowymi. Główny nacisk położono na dystrybucję Kredytu na Miare (kredyt gotówkowy), którego akwizycja w I półroczu 2016 r. wyniosła 607 mln zł i była o ponad 36% wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. Kolejnym produktem istotnym z punktu widzenia budowy potencjału sprzedażowego był limit zadłużenia w koncie, którego sprzedaż w okresie styczeń – czerwiec 2016 r. wyniosła ponad 5 tys. i była o 108% wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. Do osiągnięcia takiej dynamiki wzrostu przyczyniło się wdrożenie szeregu zmian i inicjatyw usprawniających takich jak:

- testy kredytowe oraz modyfikacja parametrów polityki kredytowej;
- dalsza automatyzacja procesu, co wpłynęło na skrócenie czasu decyzji i wypłaty środków oraz liczbę tzw. automatycznych decyzji kredytowych;
- utrzymanie preferencyjnej oferty finansowania dla klientów otwierających Wymarzone Konto Osobiste;
- wdrożenie nowych kampanii sprzedażowych typu „Dany Kesz”,
- intensyfikacja kampanii CRM do klientów banku;
- rozwój współpracy z kanałami dystrybucji takimi jak pośrednicy lokalni i ogólnopolscy, franczyza;
- modyfikacja polityki i strategii cenowej dla dystrybuowanych produktów;
- zmiany w systemach motywacyjnych dla poszczególnych kanałów dystrybucji.

5.1.4. Produkty inwestycyjne

W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował dystrybucję funduszy pod marką Raiffeisen, zarządzanych przez podmiot zewnętrzny (formuła „white label”). Raiffeisen Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty („SFIO”) Parasolowy składa się z czterech Subfunduszy o różnych strategiach inwestycyjnych oraz poziomach ryzyka. Subfundusze Raiffeisen są zarządzane na zlecenie Banku przez ALTUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych. Produkt jest dostępny w sieci bankowości detalicznej oraz za pośrednictwem systemu bankowości internetowej.

Na koniec czerwca 2016 r. liczba posiadaczy jednostek inwestycyjnych sięgała 17,2 tys., a aktywa w Raiffeisen SFIO Parasolowy wyniosły prawie 954,3 mln zł. Razem z funduszem zamkniętym FWR Selektywny FIZ, który kierowany jest wyłącznie do klientów bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen, aktywa funduszy Banku przekroczyły 973,2 mln zł. Struktura aktywów w poszczególnych subfunduszach przedstawia się następująco:

Struktura aktywów funduszy Banku (w mln zł)			
Fundusz	Zarządzający	Aktywa na dzień 30.06.2016	Aktywa na dzień 31.12.2015
Raiffeisen SFIO Parasolowy			
Raiffeisen Aktywnego Oszczędzania	Altus TFI S.A.	122,1	113,9
Raiffeisen Aktywnych Strategii Dłużnych	Altus TFI S.A.	40,2	43,4
Raiffeisen Globalny Możliwości	Altus TFI S.A.	20,7	15,1
Raiffeisen Aktywnego Inwestowania	Altus TFI S.A.	771,3	386,5
FWR Selektywny FIZ	Altus TFI S.A.	18,9	26,3
Fundusze razem		973,2	585,2

Na zasadach subskrypcji Bank w dalszym ciągu oferował lokaty inwestycyjne i ubezpieczenia strukturyzowane, a także certyfikaty strukturyzowane emitowane na rynku pierwotnym przez Raiffeisen Centrobank AG z siedzibą w Wiedniu („RCB”). W I półroczu 2016 r. zostało uruchomionych 5 subskrypcji ubezpieczeń strukturyzowanych z TU Warta SA, na łączną kwotę 58 mln zł oraz 12 subskrypcji lokat inwestycyjnych na łączną kwotę 555 mln zł.

Ofertę inwestycyjną w segmencie detalicznym dopełnia ubezpieczenie na życie z TUŃ Europa SA z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi (UFK) oferowane pod nazwą Wymarzone Perspektywy. Produkt jest bardzo dobrze oceniany zarówno przez klientów banku jak również przez rynek ubezpieczeniowy. Produkt wyróżniony został między innymi nagrodami w rankingu Innowacyjna Firma za wyróżniającą się na rynku ofertę oraz tytułem Produktu Miesiąca w Gazecie Ubezpieczeniowej. W I półroczu 2016 sprzedaż tego produktu inwestycyjnego wyniosła ponad 362 mln zł.

Uzupełnieniem inwestycyjnej oferty kierowanej klientom detalicznym Banku są gwarantowane certyfikaty RCB opisane w poniższej sekcji Domu Maklerskiego.

5.1.5. Dom Maklerski

W I półroczu 2016 r. Dom Maklerski Raiffeisen Brokers kontynuował działalność w sektorze publicznego oferowania produktów strukturyzowanych Raiffeisen Centrobank AG, wiodącego emitenta certyfikatów notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Wartość sprzedaży certyfikatów strukturyzowanych w tym okresie wyniosła ponad 140 mln zł.

W I półroczu 2016 r. liczba prowadzonych rachunków inwestycyjnych wzrosła o ponad 40% w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym i na dzień 30 czerwca 2016 r. wyniosła ponad 13,5 tys.

5.1.6. Bankowość prywatna Friedrich Wilhelm Raiffeisen

W ramach bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen („FWR”) obsługiwani są klienci z aktywami przekraczającymi 1 mln zł. W I półroczu 2016 r. nastąpił dynamiczny wzrost aktywów klientów segmentu Friedrich Wilhelm Raiffeisen w efekcie transferu środków przez obecnych, jak i nowych klientów. Stan aktywów klientów (środków ulokowanych w produktach depozytowych lub

inwestycyjnych) na koniec czerwca 2016 r. kształtował się na poziomie 7,6 mld zł, co oznacza przyrost o 12% r./r. i o 5% od początku roku.

W 2016 r. została nawiązana współpraca z kolejnymi towarzystwami funduszy inwestycyjnych – Opoka TFI i Capital Partners (jako alternatywa dla *private equity*), a do oferty została wdrożona nowa odsłona produktu FWR Optymalny Portfel 2 z TU Europa. Ponadto FWR pozostawał (jak w latach ubiegłych) aktywnym dystrybutorem certyfikatów strukturyzowanych emitowanych przez Raiffeisen Centrobank AG, w tym oferty w postaci certyfikatów w USD.

Bankowość prywatna FWR na początku 2016 r. po raz trzeci z rzędu uzyskała 5 gwiazdek, tj. najwyższą ocenę w przygotowywanym przez magazyn Forbes rankingu polskiego rynku *private banking*. Najwyższa ocena została przyznana za usługi doradztwa inwestycyjnego i zaangażowanie w innowacyjne rozwiązania, zarówno w obszarze inwestycyjnym, jak i w kształtowaniu indywidualnych strategii, np. sukcesji.

5.1.7. Mikroprzedsiębiorstwa

W I półroczu 2016 r. Bank pozyskał 9,5 tys. mikroprzedsiębiorstw, tj. o 15% więcej niż w analogicznym okresie w poprzednim roku. Powyższy wynik został osiągnięty m.in. dzięki wzbogaceniu w grudniu 2015 oferty produktów depozytowo-rachunkowych dla mikroprzedsiębiorstw o nowe funkcjonalności Wymarzonego Konta dla Biznesu. Jednocześnie odnotowano wzrost sald produktów depozytowych o 7% w porównaniu do końca poprzedniego roku do poziomu 2 mld zł. Na osiągnięcie tego wyniku wpływ miał pakiet „Wymarzone Konto dla Biznesu Non-Profit” dedykowany m.in. dla fundacji, stowarzyszeń, wspólnot mieszkaniowych czy też spółdzielni.

Ponadto, dzięki rozwojowi współpracy z Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („Raiffeisen-Leasing”), klienci zawierający nową umowę o finansowanie w Raiffeisen Leasing, mogli skorzystać ze specjalnej oferty rachunku firmowego z dopłatą 600 zł oraz Kredytu w rachunku bieżącym lub Karty Kredytowej dla Biznesu, przyznawanych bez okazania dokumentów dochodowych. W I półroczu 2016 r. Bank pozyskał prawie 1 tys. klientów w ramach tej oferty.

W obszarze kredytów dla Mikroprzedsiębiorstw w I półroczu 2016 r. Bank zanotował wynik sprzedażowy na poziomie 263 mln zł i był on o 15% wyższy w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Największą dynamiką cechował się kredyt inwestycyjny zabezpieczony gwarancją BGK de minimis (wzrost o blisko 300%), zabezpieczona linia kredytowa (wzrost o 179%) oraz kredyt niezabezpieczony (wzrost o 29%). Wskazane wzrosty odbyły się przy jednoczesnym usprawnieniu procesu kredytowego. Średni czas wypłaty środków został skrócony do dziewięciu dni dla ekspozycji niezabezpieczonych i 15 dla zabezpieczonych, co jest poprawą o ponad 1/3 w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. Na osiągnięcie powyższych wyników złożyły się m.in.:

- rozwoju oferty Banku m.in. w zakresie zmian w ofercie Small Ticket, czy też wdrożenia finansowania dla Wspólnot Mieszkaniowych;
- zmiany polityki kredytowej, które przełożyły się na większą konkurencyjność oferty;
- zacieśnienie współpracy z pośrednikami lokalnymi i ogólnopolskimi oraz siecią franczyzową;
- modyfikację systemu motywacyjnego dla kanałów dystrybucji;
- wzmocnienie akwizycji do istniejących klientów Banku.

W zakresie biznesu terminalowego/akceptacji kart płatniczych w ramach strategicznego partnerstwa z Grupą EVO, działającej w Polsce pod marką Revo, Bank aktywnie rozwijał biznes terminalowy, oferując klientom (mikroprzedsiębiorstwom oraz klientom segmentu Bankowości Korporacyjnej) używającym terminali przy obsłudze swojego biznesu, najnowocześniejsze rozwiązania płatnicze dostępne na globalnym rynku płatności. Od początku 2016 r. oferta terminalowa Revo dostępna jest w sieci placówek Banku. W I półroczu 2016 r. Bank pozyskał niemal 1,3 tys. mikroprzedsiębiorstw korzystających z tego produktu, co stanowi 200% wzrostu w stosunku do analogicznego okresu w poprzednim roku.

5.2. Bankowość Korporacyjna

Segment Bankowości Korporacyjnej obejmuje sprzedaż produktów oraz usługi świadczone na rzecz przedsiębiorstw i innych podmiotów w tym: spółek i spółdzielni, instytucji niekomercyjnych, jednostek sektora budżetowego oraz przedsiębiorców indywidualnych, których ze względu na kryteria podziału segmentów nie można zaliczyć do podsegmentu mikro-przedsiębiorstw. W skład segmentu wchodzi podsegmenty dużych, średnich i małych przedsiębiorstw.

Od 1 marca 2016 r. w celu dalszej poprawy efektywności i podnoszenia jakości obsługi klientów segmentu Bankowości Korporacyjnej w tym w szczególności w podsegmentach małych i średnich przedsiębiorstw, które Bank określa jako strategiczne segmenty oferujące znaczny potencjał rozwoju działalności bankowej, dokonano zmian w strukturze organizacyjnej i zarządzaniu poszczególnymi podsegmentami biznesowymi Bankowości Korporacyjnej. Jednocześnie Bank dokonał zmiany w kryteriach segmentacji klientów pomiędzy podsegmentami Średnich i Dużych Przedsiębiorstw. Wprowadzone zmiany polegały na:

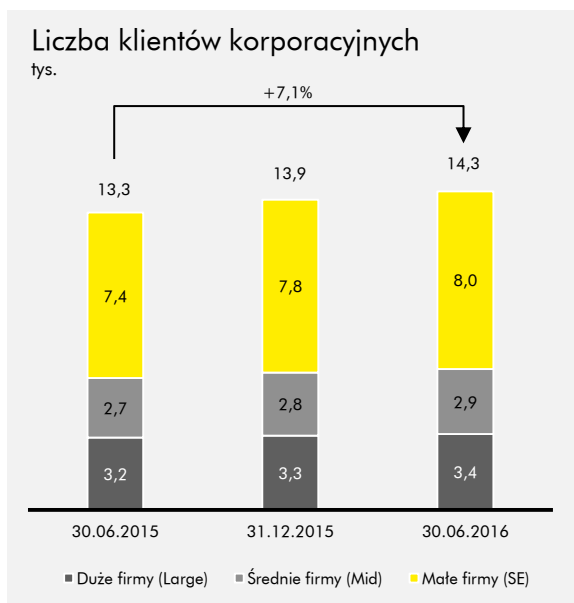
- wydzieleniu podsegmentu Małych Przedsiębiorstw ze struktur dawnych siedmiu Centrów Korporacyjnych przy jednoczesnym utworzeniu trzech Makroregionów Bankowości Segmentu Małych Przedsiębiorstw;
- połączeniu zarządzania podsegmentami Średnich Przedsiębiorstw i Dużych Przedsiębiorstw w dawnych siedmiu Centrach Korporacyjnych przy jednoczesnym przekształceniu ich w sześć Makroregionów Bankowości Korporacyjnej - Wschodnie Centrum Korporacyjne (Lublin) zostało włączone do struktur Makroregionu Centralnego Bankowości Korporacyjnej (Warszawa);
- kryterium segmentacji, tj. próg rocznych przychodów ze sprzedaży firmy pomiędzy segmentem Średnich a Dużych Przedsiębiorstw został zwiększony z poziomu 100 mln zł do 200 mln zł z zastrzeżeniem, że zmiana obowiązuje wyłącznie w przypadku nowo pozyskiwanych klientów. Dotychczasowi klienci Banku o obrotach rzędu 100–200 mln zł nie zostali resegmentowani z podsegmentu Dużych Przedsiębiorstw do podsegmentu Średnich Przedsiębiorstw. Zmiana progu segmentacji podyktowana była chęcią podniesienia jakości obsługi i zwiększenia zakresu współpracy z firmami o obrotach rzędu 100-200 mln zł, które to w ocenie Banku oferują znaczny potencjał dalszego rozwoju działalności bankowej.

Małe i średnie firmy (MSP) stanowiły niezmiennie jeden z priorytetów, na który zgodnie z przyjętą strategią Bank kładzie szczególny nacisk w kontekście dalszego rozwoju obszaru bankowości korporacyjnej. W I półroczu 2016 r. w segmencie małych przedsiębiorstw – firm z przychodami rocznymi 4-25 mln zł, kontynuowana była strategia rozwoju biznesu zapoczątkowana w roku poprzednim, tj. polegająca z jednej strony na zapewnieniu bardzo dobrych warunków współpracy, jak i obsługi istniejącym klientom, a z drugiej na aktywnych działaniach akwizycyjnych. W ramach tych działań prowadzona była m.in. kampania sprzedaży preferencyjnych limitów faktoringowych dostępnych dla istniejących klientów kredytowych w oparciu o uproszczone kryteria akceptacji, a także wprowadzony został pilotażowy projekt małych limitów obrotowych w rachunku bieżącym dostępnym dla wybranych klientów Banku. Dla uatrakcyjnienia oferty Banku dla nowych klientów wprowadzono m.in. specjalną ofertę finansowania dla eksporterów i importerów.

5.2.1. Wzrost bazy klientów

W I półroczu 2016 r. Bank zgodnie z przyjętą strategią koncentrował się na zwiększaniu bazy obsługiwanych przedsiębiorstw jako podstawy do dalszego rozwoju współpracy i zwiększania liczby produktów Banku wykorzystywanych przez klientów. W wyniku tych działań liczba aktywnych klientów na koniec czerwca 2016 r. osiągnęła 14,3 tys., co oznacza wzrost o niespełna 1 tys. klientów, tj. 7,1% w stosunku do czerwca 2015 r. i prawie o czterystu klientów, tj. 2,7% w stosunku do grudnia 2015 r. W podziale na podsegmenty biznesowe na tę liczbę składało się 3,4 tys. dużych firm, 2,9 tys. średnich firm i 8,0 tys. małych firm.

W ciągu ostatniego roku największa dynamika przyrostu bazy klientów miała miejsce w podsegmentie przedsiębiorstw średnich, gdzie liczba obsługiwanych firm zwiększyła się o 249, tj. 9,3%.

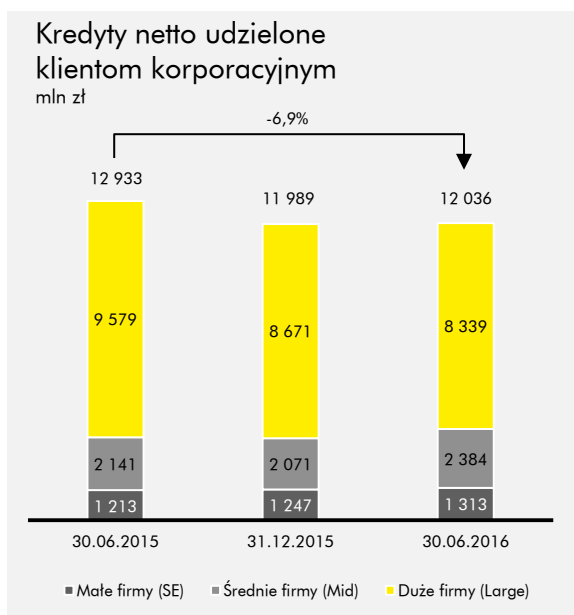
Podział klientów:

SE – klienci o obrotach rocznych od 4 mln do 25 mln zł, Mid – klienci o obrotach rocznych od 25 mln do 100 mln zł³, Large – klienci o obrotach rocznych powyżej 100 mln zł³

Do pozytywnego trendu w rozwoju bazy klientów korporacyjnych Raiffeisen Polbank przyczynia się również koncentracja Banku na satysfakcji klientów i doskonaleniu procesów wewnętrznych i oferty produktowej w oparciu o opinie klientów. Bank co pół roku dokonuje pomiaru poziomu satysfakcji klientów korporacyjnych z usług świadczonych dla tego segmentu klientów. Do badania wykorzystuje się metodologię wskaźnika rekomendacji netto (NPS), który określa się w drodze sondażu telefonicznego klientów Banku przeprowadzanego przez podmiot zewnętrzny. W ostatnim badaniu przeprowadzonym w grudniu 2015 r. wskaźnik rekomendacji klientów korporacyjnych (NPS) wyniósł 34 punkty i zanotował wzrost o 9 punktów względem I półrocza 2015 r.

5.2.2. Działalność kredytowa

W I półroczu 2016 r. wolumen kredytów netto udzielonych klientom korporacyjnym zwiększył się o 46 mln zł, tj. o 0,4%, osiągając poziom na koniec czerwca wynoszący 12,0 mld zł.

³ Od 1 marca 2016 r. Bank dokonał zmiany kryterium podziału na podsegmenty biznesowe zgodnie z informacją przedstawioną na stronie 35 niniejszego Sprawozdania.

Zmiany w wolumenie kredytów netto udzielonych klientom w I półroczu 2016 r. były kontynuacją trendów z 2015 r., tj. nastąpił spadek wolumenów kredytów udzielonych klientom segmentu dużych korporacji przy jednoczesnym dynamicznym wzroście kredytów dla firm z segmentów małych i średnich firm. Spadek wolumenów kredytów netto w segmencie dużych przedsiębiorstw (o 332 mln zł, tj. 3,8% w stosunku do końca 2015 r.) spowodowany był przedterminową spłatą przez klientów znaczących ekspozycji kredytowych związanych z finansowaniem projektów inwestycyjnych, jak również wynikał z mniejszej liczby nowych wysokowolumenowych transakcji kredytowych w segmencie dużych firm. Jest to konsekwencją strategicznego celu Banku, jakim jest wzmacnianie pozycji w segmentach małych i średnich firm, w tym między innymi poprzez rozwój akcji kredytowej. Łącznie w tych segmentach wolumen kredytów netto w ciągu pierwszego półrocza zwiększył się o 379 mln zł, tj. 11,4% w stosunku do poziomu z końca 2015 r. Najszybciej w ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2016 r. zwiększała się akcja kredytowa dla firm z segmentu średnich firm – o 313 mln zł, tj. 15,1% w stosunku do końca grudnia 2015 r. Natomiast w segmencie małych firm wolumen kredytów netto zwiększył się w I półroczu 2016 r. o 66 mln zł, tj. 5,3%.

Wskaźnik kredytów netto do depozytów w segmencie bankowości korporacyjnej na koniec czerwca 2016 r. ukształtował się na poziomie 85,4% co oznacza wzrost wskaźnika o 4,0 p.p. w stosunku do poziomu z końca 2015 r.

W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował działalność jako aktywny gracz na rynku kredytów z gwarancją de minimis w ramach rządowego programu wspierania mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez poprawę płynności tych podmiotów. W lutym 2016 r. Bank zawarł Aneks do Umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK), dzięki któremu Bank uzyskał dodatkowe 10 mln zł sublimitu i tym samym mógł rozpocząć oferowanie klientom nowego instrumentu w postaci bezpłatnej gwarancji spłaty kredytu dla przedsiębiorców innowacyjnych w ramach Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (FG POIG). Bank jako pierwszy spośród wszystkich banków, które przystąpiły do tego programu udzielił kredytu zabezpieczonego gwarancją w ramach FG POIG.

W ujęciu narastającym w okresie od marca 2013 r. do końca maja 2016 r. Bank przy udzielaniu kredytów wykorzystywał jako ich zabezpieczenie niemal 4,6 tys. gwarancji o wartości łącznej wartości 956 mln zł. Pod względem wartości wykorzystanego limitu gwarancji de minimis Raiffeisen Polbank plasuje się na dziesiątym miejscu spośród 20 banków kredytujących, które podpisały umowy o współpracy z BGK. Na koniec czerwca 2016 r. w Banku aktywnych było ponad 2,9 tys. kredytów udzielonych na kwotę 724 mln zł, które zabezpieczone były gwarancjami de minimis w wysokości prawie 434 mln zł. Spośród tych kredytów 391 umów kredytowych na kwotę 277 mln zł (zabezpieczonych gwarancjami de minimis na kwotę 165 mln zł) dotyczyło finansowania udzielonego klientom bankowości korporacyjnej. Pozostała liczba 2,6 tys. umów na kwotę 447 mln zł dotyczyła finansowania dla mikroprzedsiębiorstw (oferowanych w ramach bankowości detalicznej), które zabezpieczone były gwarancjami de minimis na kwotę 269 mln zł.

5.2.3. Obsługa i finansowanie transakcji handlowych

W ramach obsługi transakcji handlowych swoich klientów korporacyjnych Bank w I półroczu 2016 r. wystawił blisko 3 tys. gwarancji, kończąc półrocze saldem zaangażowania z tytułu wystawionych gwarancji bankowych na poziomie blisko 1,7 mld zł. Według danych dostępnych po I kwartale 2016 r. w rankingu Związku Banków Polskich (ZBP) Raiffeisen Polbank utrzymał trzecie miejsce pod względem liczby wystawionych gwarancji z udziałem w rynku wynoszącym niespełna 12%.

W I półroczu 2016 r. Bank wystawił i awizował prawie 1,2 tys. akredytyw, których wartość wynosiła 1,2 mld zł. Wśród dziesięciu banków raportujących do ZBP po I kwartale 2016 r. Raiffeisen Polbank zajął trzecie miejsce w liczbie awizowanych akredytyw eksportowych i szóste miejsce w liczbie wystawianych akredytyw importowych. Udział w wartości i liczbie wystawianych i awizowanych akredytyw wśród banków raportujących do ZBP po I kwartale 2016 roku wyniósł 10%.

5.2.4. Faktoring

W I półroczu 2016 r. Bank był najczęściej wybieranym przez polskie przedsiębiorstwa dostawcą rozwiązań faktoringowych – na koniec czerwca 2016 r. korzystało z nich 29% klientów faktoringowych w Polsce.

Obrót faktoringowy w I półroczu 2016 r. osiągnął wartość 8,8 mld zł, co pozwoliło Bankowi utrzymać drugą pozycję wśród członków Polskiego Związku Faktorów.

W II kwartale 2016 r. Raiffeisen Polbank wprowadził na rynek nowatorskie rozwiązanie o nazwie „limity dynamiczne” w faktoringu odwrotnym. Rozwiązanie to łączy w sobie zalety faktoringu odwrotnego przy wykorzystaniu należności handlowych jako zabezpieczenia. Dzięki temu rozwiązaniu klienci mogą uzyskać wyższe limity faktoringu odwrotnego bez konieczności zapewniania dodatkowych zabezpieczeń. Codzienna obsługa tego rozwiązania odbywa się całkowicie elektronicznie.

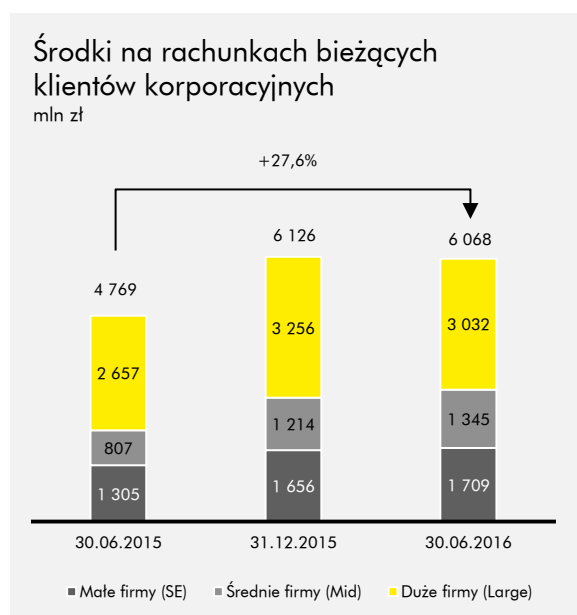
5.2.5. Bankowość transakcyjna

W I półroczu 2016 r. działania Banku w obszarze produktów i usług bankowości transakcyjnej koncentrowały się na podsegmentach małych i średnich firm. Wprowadzone w 2015 r. usprawnienia oraz nowy pakiet produktowy – Pakiet Kapitałny, dedykowany firmom o obrotach rocznych od 4 do 10 mln zł pozwoliły na pozyskanie rekordowej liczby nowych klientów. Tylko z pakietu Kapitałnego przez pierwsze sześć miesięcy 2016 r. skorzystało prawie 240 nowych klientów.

W segmencie dużych firm wprowadzone zostały kolejne nowe rozwiązania z zakresu płatności masowych. Bank rozszerzył również gamę walut egzotycznych, w jakich klienci mogą prowadzić swoje rachunki m.in. o Dirham Zjednoczonych Emiratów Arabskich (AED), Rial saudyjski (SAR) i Dinar serbski (RSD).

Mając na uwadze rosnące potrzeby wszystkich klientów korporacyjnych wprowadzono zmiany w obszarze płatności, w tym także zmiany w bankowości internetowej R-Online Biznes. Dzięki tym usprawnieniom klienci otrzymali możliwość w pełni samodzielnego zarządzania zleceniami stałymi, a ich elastyczność pozwala klientom na szerokie zastosowanie zleceń stałych w rozliczeniach, m.in. przy wykorzystaniu kart delegacyjnych. W I kwartale 2016 r. Bank rozpoczął również rozliczenia przelewów natychmiastowych w euro w roli bezpośredniego uczestnika systemu TARGET2.

Powyższe działania w obszarze bankowości transakcyjnej przyczyniły się do dynamicznego wzrostu transakcyjności klientów oraz wzrostu wolumenu środków przechowywanych przez klientów na rachunkach.

Na koniec czerwca 2016 r. wolumen środków zgromadzonych na rachunkach przez klientów korporacyjnych osiągnął poziom 6,1 mld zł, co oznacza wzrost o 27,6% r./r. i prawie niezmienny poziom wobec stanu na koniec 2015 r. Najwyższy wzrost r./r. odnotowały wolumeny środków przechowywanych na rachunkach bieżących przez średnie firmy (wzrost o 66,7% r./r.) i małe firmy (wzrost o 31,0% r./r.).

5.2.6. Bankowość skarbowa i depozyty

W I półroczu 2016 r. Bank zawierał z klientami korporacyjnymi transakcje wymiany walut FX Spot, transakcje terminowe FX Forward, transakcje FX Options oraz transakcje zamiany stóp procentowych IRS. W I półroczu 2016 r. liczba klientów aktywnie korzystających z produktów Treasury wzrosła o 2% r./r.

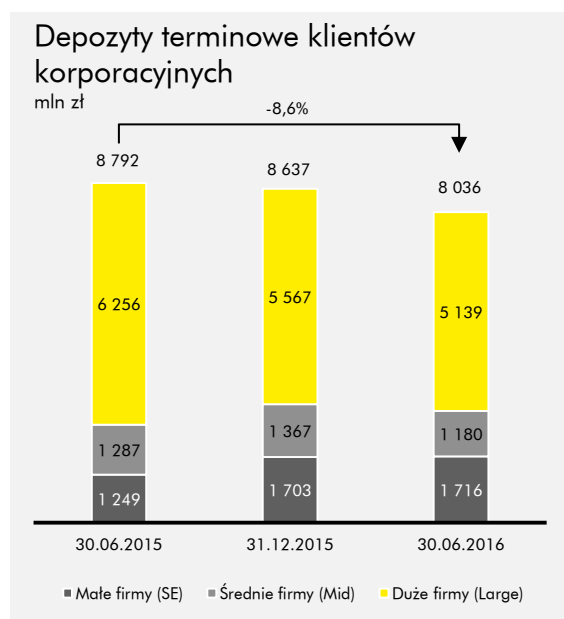
Łączny wolumen wymiany walut w I półroczu 2016 r. wzrósł o 4,9% wobec analogicznego okresu 2015 r., co umocniło pozycję Banku jako jednego z czołowych graczy na tym rynku. Jednocześnie ze względu na dużą konkurencję rynkową ze strony innych banków, a także rozwijających się kantorów internetowych, nastąpił spadek przychodu z wymiany walut w porównaniu do zeszłego roku o 1,3%.

Jednym z kanałów, przez który zawierane są transakcje FX Spot, jest platforma transakcyjna R-Dealer. Wśród klientów z segmentu MSP R-Dealer był podstawowym kanałem zawierania transakcji natychmiastowej wymiany walut – w I półroczu 2016 r. 85% transakcji FX SPOT przeprowadzanych było za jego pośrednictwem.

Bank poprzez dealerów walutowych oraz specjalistów ds. transakcji pochodnych wspierał klientów w zabezpieczeniu pozycji walutowej z wykorzystaniem dostępnej gamy produktów pochodnych. W I półroczu 2016 r. wynik z transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe był o 26% wyższy niż w I półroczu 2015 r. Liczba klientów, którzy aktywnie korzystali z transakcji pochodnych, zwiększyła się w tym okresie o 9%. Produktem, z którego najczęściej korzystali, była walutowa transakcja terminowa FX Forward. Wynik z tych transakcji był o 28% wyższy niż w roku ubiegłym. Klienci korzystali również z opcji walutowych. Wynik z tych transakcji był w I półroczu 2016 r. o 45% wyższy niż w analogicznym okresie 2015 r.

Bank oferował w I połowie 2016 r. depozyty strukturyzowane – Lokatę Dwuwalutową oraz Lokatę Inwestycyjną.

Łączna wartość depozytów terminowych klientów korporacyjnych na koniec czerwca 2016 r. wynosiła 8,0 mld zł, co oznacza spadek o 7,0% w porównaniu z końcem 2015 r. i 8,6% r./r.

5.2.7. Bankowość inwestycyjna

W I połowie 2016 r. Bank kontynuował rozwój działalności w obszarze bankowości inwestycyjnej. Klienci mieli możliwość skorzystania z usług doradczych w zakresie pozyskiwania finansowania, zarówno w drodze emisji obligacji, jak i akcji oraz w zakresie fuzji i przejęć.

W I półroczu 2016 r. Bank przeprowadził kilkanaście transakcji z zakresu emisji instrumentów dłużnych (obligacje oraz bony komercyjne), w tym dla:

- Polsteam Shiping Company Ltd – emisja obligacji na łączną kwotę 60 mln USD (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji, Agenta ds. Płatności, Depozytariusza oraz Dealera);
- INTEGER.PL S.A. – emisja obligacji na łączną kwotę 20 mln zł (Bank pełnił funkcję Organizatora Emisji i Dealera);
- BBI Development S.A. – emisja obligacji na kwotę 22 mln zł (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji i Dealera);
- Magellan S.A. – emisja krótkoterminowych obligacji na kwotę 30 mln zł (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji, Agenta ds. Płatności, Depozytariusza oraz Dealera);
- ATAL S.A. – emisja obligacji na łączną kwotę 80 mln zł (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji i Dealera);
- RAIFFEISEN-LEASING POLSKA S.A. – emisja obligacji na łączną kwotę 300 mln zł (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji i Dealera);
- MCI Capital S.A. – emisja obligacji na łączną kwotę 54,5 mln zł (Bank pełnił rolę Organizatora Emisji i Dealera).

Łącznie w I połowie 2016 r. za pośrednictwem Banku w obszarze instrumentów dłużnych zostały przeprowadzone transakcje o wartości 927,5 mln zł. Łączna nominalna wartość papierów dłużnych emitentów korporacyjnych i banków (bez jednostek samorządu terytorialnego), niezapadłych i wyemitowanych za pośrednictwem Banku, wg stanu na koniec I półroczu 2016 r. wyniosła niemal 2,5 mld zł, w tym ok. 425 mln zł z tytułu emisji papierów krótkoterminowych.

5.3. Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe

Zgodnie ze swoją strategią Bank aktywnie uczestniczył w krajowym rynku finansowym, pośrednicząc w handlu instrumentami walutowymi, pochodnymi oraz obligacjami. Bank pełni rolę *market makera* na elektronicznej platformie obrotu obligacjami BondSpot, aspirując do roli Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych. Jako bank systemowy Raiffeisen Bank Polska S.A. wypełnia rolę Dealera Rynku Pieniężnego oraz obowiązki banku kwotującego stawki WIBOR.

W 2015 r., realizując zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego dotyczące regulacji EMIR (European Market Infrastructure Regulation), Bank wdrożył rozwiązanie umożliwiające rozliczanie transakcji pochodnych na stopę procentową (IRS, FRA, OIS) przez KDPW_CCP S.A. Jednocześnie w I półroczu 2016 r. Bank wdrażał rozwiązanie umożliwiające rozliczanie wyżej wymienionych transakcji również w innych walutach. W tym celu Bank nawiązał współpracę z Commerzbank Frankfurt, za pośrednictwem którego (w postaci Clearing Brokera) Bank będzie rozliczał transakcje pochodne w LCH (London Clearing House). Powyższe umożliwi wypełnienie regulacji EMIR, jak również upłynni i poprawi parametry ryzyka zawieranych transakcji oraz rozszerzy dostęp do międzynarodowych rynków finansowych.

Ponadto Bank aktywnie animuje rynek lokalnych Swapów Walutowych (FX Swap) oraz innych instrumentów pochodnych stopy procentowej. W analizie aktywności kandydatów do pełnienia funkcji Dealera Rynku Pieniężnego za okres 1 listopada 2015 r. – 31 marca 2016 r. w wybranych segmentach rynku finansowego Bank uzyskał następujące miejsca (wśród 15 kandydatów):

- aktywność na rynku fx swap z udziałem PLN – miejsce 4;
- aktywność na rynku transakcji FRA i IRS – miejsce 8;
- aktywność na rynku transakcji OIS – miejsce 6.

W ramach obsługi instytucji finansowych Bank koncentruje swoją działalność na dwóch segmentach klientów: bankach oraz niebankowych instytucjach finansowych. Z początkiem 2016 r. rozpoczęto również aktywną obsługę kantorów stacjonarnych, której głównym zadaniem jest rozwijanie działalności Banku w handlu gotówką.

W zakresie usług depozytariusza Bank utrzymał pozycję lidera rynku pod względem liczby obsługiwanych funduszy inwestycyjnych, a także – wartości przechowywanych aktywów funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Jednocześnie Bank kontynuował rozwój usługi dla funduszy inwestycyjnych otwartych. W zakresie prowadzenia rachunków i dokonywania kontroli wyceny funduszy inwestycyjnych Bank odnotował wzrost liczby klientów do 320 na koniec I półroczu 2016 r.

Bank kontynuował również rozwój działalności pod kątem pełnienia funkcji Agenta Płatności dla zagranicznych funduszy inwestycyjnych otwartych i jako lider posiadał 53-procentowy udział w rynku (wg danych KNF dostępnych na koniec 2015 r.).

5.4. Nagrody

W I półroczu 2016 r. Bank uhonorowano prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- Złoty Bank za najwyższą jakość obsługi w konkursie Złoty Bankier (III miejsce w głównej kategorii);
- Laur Klienta 2016 w kategorii usługi faktoringowe w XII edycji ogólnopolskiego plebiscytu popularności usług i produktów Gazety Wyborczej;
- Złoty Bank w kategorii kredyt gotówkowy (II miejsce w kategorii);
- Złoty Bank w kategorii karta kredytowa (III miejsce);
- Złote Szpalty dla magazynu Connect za najlepszy elektroniczny magazyn dla pracowników w konkursie Szpalty Roku;
- Tytuł TOP Employers Polska 2016 (uzyskany po raz trzeci).

6. Działalność Raiffeisen Solutions Sp. z o. o. w I półroczu 2016 r.

Spółka Raiffeisen Solutions sp. z o.o. („Raiffeisen Solutions”, „Spółka”), w której Bank posiada 100-procentowy udział, jest właścicielem jednego z najnowocześniejszych na rynku narzędzi do wymiany i transferu walut uruchomionego w listopadzie 2015 r. pod marką RKantor.com.

W I półroczu 2016 r. Raiffeisen Solutions było skoncentrowane na budowie bazy klientów oraz dalszym rozwoju produktowym RKantor.com. Dynamiczny wzrost bazy klientów przełożył się na zwiększenie obrotów walutowych, które wynosiły do 1 mln EUR dziennie. Wprowadzono również nowe rozwiązania, m.in. transakcję „Wymiana z Odroczonej Wpłatą”, która umożliwia wykonanie transakcji i jej rozliczenie w ciągu dwóch dni roboczych.

Celem RKantor.com jest osiągnięcie pozycji lidera wśród kantorów internetowych w Polsce przez budowę stabilnej bazy klientów oraz dostarczanie unikalnych rozwiązań opartych na wymianie walut i transferze środków.

7. Rozwój organizacji i infrastruktury Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A. w I półroczu 2016 r.

7.1. IT i Operacje Banku

Jednym z głównych wyzwań w I półroczu 2016 r. w obszarze IT było dostosowanie modelu operacyjnego po zmianach struktury organizacyjnej, które nastąpiły z dniem 1 grudnia 2015 r. Dostosowanie modelu operacyjnego jest kontynuowane i obejmuje zmiany w procesach, reorganizację pracy zespołów rozwojowych i utrzymaniowych, wdrożenie nowych narzędzi oraz metodyk.

W obszarze zarządzania projektami i rozwoju oprogramowania w I półroczu 2016 r. zrealizowano 10 projektów, a prace IT skupiały się wokół:

- projektu nowej centrali banku;
- optymalizacji systemów w ramach Transformacji Operacji;
- zmian w systemach bankowości internetowej dla klientów instytucjonalnych;
- usprawnień w systemach wspierających zarządzanie ryzykiem.

Obecnie prace IT koncentrują się na strategicznych projektach, wśród których najważniejsze to:

- aktualizacja platformy bankowości internetowej dla klientów bankowości detalicznej;
- usprawnienia procesu sprzedaży i obsługi rachunków dla klientów indywidualnych oraz klientów Micro;
- optymalizacja i uproszczenie architektury systemów kartowych;
- dostosowanie systemów do wymogów dyrektywy MIFID II;
- dostosowanie systemów, w zakresie przelewów zagranicznych w Euro, do wymogów Unii Europejskiej (SEPA);
- dostosowanie systemów do wymogów IFRS9;
- rozwój platformy wymiany walut.

W obszarze zarządzania infrastrukturą informatyczną najważniejszym działaniem było przygotowanie nowej Centrali Banku oraz wsparcie przeprowadzki pracowników z 3 lokalizacji do nowej siedziby. W tym samym czasie w związku z opuszczeniem starych lokalizacji realizowane były prace mające na celu konsolidację i uproszczenie infrastruktury sieci rozległej.

W obszarze zarządzania kosztami wdrożony został nowy model alokacji kosztów na linie biznesowe, którego głównym celem jest podniesienie poziomu przejrzystości kosztów IT. Ponadto kontynuowany jest, uruchomiony w 2015 r., trzyletni program, którego celem jest optymalizacja kosztów operacyjnych IT poprzez m.in. uproszczenie architektury aplikacji, dopasowanie poziomu i podaży usług IT, zmiany modeli rozwoju i utrzymania systemów, optymalizację procesów i funkcji IT, optymalizację infrastruktury informatycznej.

W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował projekt Transformacji Operacji, którego celem jest centralizacja funkcji w Centrum Operacyjnym w Rudzie Śląskiej (w ramach koncepcji nearshoringu). W ramach drugiej fazy projektu do Centrum Operacyjnego zostały przeniesione procesy administracyjne, wsparcie windykacji, umowy i uruchomienia kredytów hipotecznych, dalsze procesy telefonicznej obsługi klienta oraz zarządzanie transportami wartości. Następne migracje są w trakcie. Przenoszone procesy są realizowane w Centrum z wyższą efektywnością i utrzymaną wysoką jakością obsługi klienta zewnętrznego i wewnętrznego. Wraz z przejmowaniem nowych funkcji, procesy już obsługiwane w centrum są optymalizowane i usprawniane. Na koniec I półrocza 2016 r. Bank zatrudniał w Centrum ponad 450 osób (z tego około 350 w pionie operacji, pozostałe w pionie detalicznym).

7.2. Rozwój elektronicznych kanałów obsługi w Banku

R-Online

System bankowości internetowej R-Online przeznaczony jest do obsługi klientów detalicznych oraz Mikroprzedsiębiorstw. Według stanu na 30 czerwca 2016 r. z systemu bankowości internetowej R-Online korzystało ponad 678 tys. użytkowników, czyli o 19% więcej niż na koniec I półrocza 2015 r. Ponadto liczba aktywnych użytkowników (minimum jedno logowanie miesięcznie) na koniec czerwca 2016 r. zwiększyła się do 247 tys.

W I półroczu 2016 r. Bank realizował projekt nowej bankowości elektronicznej, stworzonej w technologii responsywnej, która automatycznie dostosowuje się do rozmiaru ekranu na którym jest wyświetlana. Nowy system umożliwiający korzystanie z innowacyjnych rozwiązań i dostosowanie do potrzeb klientów poprzez personalizację został udostępniony w lipcu 2016 r.

R-Online Biznes

System bankowości internetowej R-Online Biznes dedykowany jest dla firm ze wszystkich linii bankowości korporacyjnej oraz części klientów z segmentu Mikroprzedsiębiorstw.

W I połowie 2016 r. Bank wdrożył dwa projekty: Zlecenia stałe oraz Gwarancje Elektroniczne. Pierwszy projekt umożliwił zakładanie zleceń stałych w systemie R-Online Biznes (dotychczas było to możliwe wyłącznie w wersji papierowej). Moduł jest rozbudowany zgodnie z potrzebami podmiotów gospodarczych, tzn. oprócz zwykłego zlecenia klient może zdefiniować np. procent salda czy określić jak ma się zachowywać zlecenie w przypadku braku środków. Projekt Gwarancji Elektronicznych polegał na rozbudowaniu istniejącej funkcjonalności. Dzięki odpowiedniemu sparametryzowaniu produktu, część gwarancji składanych przez klientów jest przetwarzanych automatycznie w systemach Banku. Bank wprowadził również możliwość wysłania gwarancji pocztą elektroniczną.

Według stanu na 30 czerwca 2016 r. z systemu bankowości internetowej dla klientów korporacyjnych R-Online Biznes korzystało 57 tys. użytkowników. Liczba aktywnych użytkowników (z minimum jednym logowaniem w miesiącu) wzrosła o 4 tys. r./r. do 30 tys. użytkowników.

Mobilny Bank

Bank jako pierwszy na rynku przygotował dla klientów aplikację mobilną do obsługi bankowej (w 2004 r.). Od tego czasu aplikacja jest stale rozwijana tak, aby jak najlepiej spełniać oczekiwania klientów. Według stanu na 30 czerwca 2016 r. aplikację posiadało ponad 117 tys. użytkowników, tj. o 48% więcej niż na koniec I półrocza 2015 r. Liczba aktywnych użytkowników Mobilnego Banku zwiększyła się w tym samym okresie o 41%.

Liczba aktywnych* użytkowników bankowości internetowej oraz mobilnej w Banku (w tys.)	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Mobilny Bank	62	53	44
R-Online	247	236	227
R-Online Biznes	30	27	26

* Minimum 1 logowanie miesięcznie

Liczba użytkowników bankowości internetowej oraz mobilnej w Banku (w tys.)	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Mobilny Bank	117	94	79
R-Online	678	631	569
R-Online Biznes	57	54	51

7.3. Sieć oddziałów bankowych

Według stanu na dzień 30 czerwca 2016 r. liczba oddziałów Banku wyniosła 298, na co składały się:

- sieć oddziałów detalicznych licząca 266 oddziały,
- sieć placówek partnerskich składająca się z 24 placówek,
- jedno Centrum Bankowości Korporacyjnej (CBK) funkcjonujące poza Oddziałem Detalicznym,
- siedem Centrów Bankowości Prywatnej funkcjonujących poza Oddziałem Detalicznym.

Wszystkie oddziały detaliczne zapewniają obsługę klientów korporacyjnych oraz klientów Bankowości Prywatnej w zakresie transakcji gotówkowych oraz podstawowych dyspozycji.

W I półroczu 2016 r. w wyniku optymalizacji i restrukturyzacji sieci zamkniętych zostało 35 oddziałów własnych. Ponadto w ramach współpracy z Bankiem został ujednoczony model biznesowy placówek partnerskich.

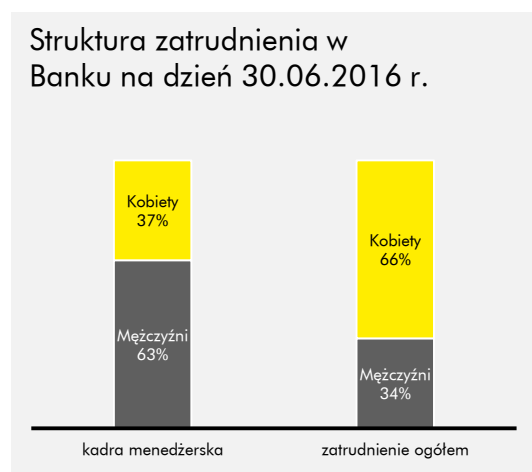
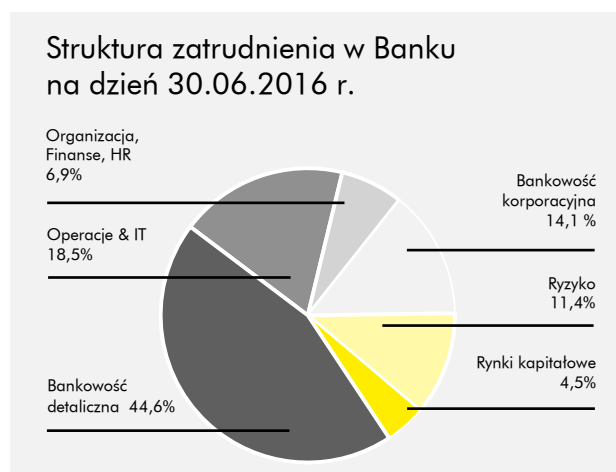
Bank wykorzystuje także inne kanały dystrybucji oparte o bezpośredni kontakt z klientem: Zespół Sprzedaży Telefonicznej i Zespół Doradców Mobilnych oraz na bieżąco współpracuje z 22 Brokerami i ok. 3 tys. pośredników lokalnych.

7.4. Stan zatrudnienia

Według stanu na koniec czerwca 2016 r. w Raiffeisen Bank Polska S.A. zatrudnionych (pracownicy aktywni, tj. z wyłączeniem przebywających na urloпах wychowawczych i długotrwałych nieobecnościach – zwolnieniach lekarskich, łącznie z członkami Zarządu Banku, na koniec okresu raportowego) było 4 568 osób, wobec 4 852 osób na koniec 2015 r.

Zatrudnienie w Banku wyrażone w etatach wyniosło 4 379 na koniec czerwca 2016 r. W stosunku do końca 2015 r. liczba etatów spadła o 279 (tj. o 6%). Zmiana ta jest wynikiem kontynuacji trwającej od 2013 r. restrukturyzacji po fuzji Raiffeisen Bank Polska S.A. i Polbank EFG.

Zatrudnienie wyrażone w etatach	30.06.2016	31.12.2015	30.06.2015
Bankowość detaliczna	1 950	2 127	2 310
Bankowość korporacyjna	617	660	661
Rynki kapitałowe	198	168	174
Operacje & IT	809	841	893
Ryzyko	501	544	564
Organizacja, Finanse, HR	304	318	342
Bank ogółem	4 379	4 658	4 944
Raiffeisen Investment Polska Sp. z o. o.	1	7	7
Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o. o.	58	70	88
Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.	37	35	30
Grupa ogółem	4 475	4 770	5 069

Przeważającą grupę pracowników stanowią kobiety (66% ogółu efektywnie zatrudnionych). Blisko 63% stanowisk menedżerskich w Banku zajmują mężczyźni.

8. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) w Grupie Raiffeisen Bank Polska S.A.

Działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu należą do kanonu inicjatyw prowadzonych przez Raiffeisen Bank Polska S.A. od lat. W I półroczu 2016 r. Bank kontynuował współpracę z Towarzystwem Nasz Dom, wspierając program stypendialny „Moja Przyszłość”, którego celem jest pokrycie kosztów reedukacji, zajęć dodatkowych i wyrównawczych oraz rozwijających wiedzę podopiecznych domów dziecka na terenie całej Polski, także tych starających się wejść w następny etap edukacji (nauka w liceum ogólnokształcącym, studia) lub rozwijających swoje przygotowanie do zawodu.

Pracownicy Banku kolejny rok z rzędu zaangażowali się w projekt Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży Bakcyl, w którym wolontariusze z banków uczą młodzież gimnazjalną podstaw zarządzania finansami. Pomysłodawcą i organizatorem projektu jest Warszawski Instytut Bankowości, a partnerem Związek Banków Polskich. Honorowy patronat nad akcją objął Narodowy Bank Polski, a także Minister Edukacji Narodowej oraz kuratorzy oświaty w województwach.

9. Zarządzanie głównymi rodzajami ryzyka

9.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Ryzyko kredytowe polega na niewywiązaniu się dłużnika Grupy z terminowego regulowania zobowiązań pieniężnych z tytułu zawartej umowy (udzielonego kredytu). Ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji dokonywanych w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek jej klientów.

Grupa stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu zwiększenie efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenie działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego, zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości) Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Informacje na temat ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe, a także przyjętych przez nią metodach zarządzania tym ryzykiem zostały zaprezentowane w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w nocy dotyczącej zarządzania ryzykiem kredytowym. W wymienionym obszarze nie wystąpiły istotne zmiany w porównaniu z okresem poprzednim. W I półroczu 2016 r. Grupa nie przekroczyła żadnego z określonych limitów koncentracji.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu

ekspozycji kredytowej w księgach rachunkowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów jest mowa wyłącznie wtedy, gdy zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane, przyszłe przepływy pieniężne wynikające z ekspozycji kredytowej lub grupy ekspozycji kredytowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Okresowej analizie pod kątem utraty wartości (indywidualnie bądź grupowo) podlegają wszystkie kategorie aktywów finansowych prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Na potrzeby ujawnień są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii: należności nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości, należności przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości oraz należności z rozpoznaną utratą wartości. Informacje odnośnie należności analizowanych pod kątem utraty wartości w podziale na poszczególne kategorie oraz segmenty klientów zostały zaprezentowane w Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w nocy dotyczącej zarządzania ryzykiem kredytowym.

9.1.1. Jakość portfela kredytowego

Grupa utrzymuje solidną jakość portfela kredytowego. Na koniec I półrocza 2016 r. udział kredytów z utratą wartości w portfelu obniżył się z 7,9% do 7,8%, a współczynnik pokrycia zdefiniowany jako relacja wartości odpisów dla kredytów z utratą wartości do wartości tych kredytów, także się poprawił – z 56,9% na koniec 2015 r. do 61,7% wg stanu na 30 czerwca 2016 r.

Tabela poniżej przedstawia udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz wskaźnik ich pokrycia odpisami w podziale na portfele Grupy.

Miary jakości portfela kredytowego (w %)	Udział kredytów z utratą wartości		Współczynnik pokrycia odpisami	
	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 31.12.2015	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 31.12.2015
Klienci indywidualni	4,8	4,7	61,1	59,2
Mikroprzedsiębiorstwa	25,5	14,4	47,3	51,1
Duże przedsiębiorstwa	9,0	10,4	71,0	57,4
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3,9	4,5	85,3	78,4
Razem	7,8	7,9	61,7	56,9

9.1.2. Portfel kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w CHF

Portfel kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w CHF stanowi istotny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku z uwagi na swoją wartość i udział w portfelu kredytowym Banku. Udział kredytów denominowanych w CHF stanowił na koniec I półrocza 2016 r. 35,2% wszystkich kredytów Banku. Poniższa tabela przedstawia wartość portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie w podziale na waluty i podportfele kredytów według stanu na 31 grudnia 2015 r. oraz 30 czerwca 2016 r.

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipotecznie w podziale na waluty (w mln zł)	Na dzień 30.06.2016 (kurs CHF/PLN 4,0)		Na dzień 31.12.2015 (kurs CHF/PLN 3,9)		Na dzień 30.06.2015 (kurs CHF/PLN 4,0)	
	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym
Klienci indywidualni						
PLN	1 873,1	10,0%	1 708,5	9,3%	1 421,7	7,5%
EUR	3 782,1	20,2%	3 754,0	20,4%	3 801,4	20,2%
CHF	11 707,8	62,6%	11 629,2	63,1%	12 257,0	65,1%

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipoteczne w podziale na waluty (w mln zł)	Na dzień 30.06.2016 (kurs CHF/PLN 4,0)		Na dzień 31.12.2015 (kurs CHF/PLN 3,9)		Na dzień 30.06.2015 (kurs CHF/PLN 4,0)	
	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym
USD	5,6	0,0%	5,6	0,0%	4,3	0,0%
Razem	17 368,6	92,9%	17 097,3	92,7%	17 484,3	92,8%
Mikroprzedsiębiorstwa						
PLN	802,3	4,3%	787,7	4,3%	741,1	3,9%
EUR	90,5	0,5%	95,0	0,5%	104,4	0,6%
CHF	433,0	2,3%	454,0	2,5%	505,0	2,7%
USD	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Razem	1 325,9	7,1%	1 336,8	7,3%	1 350,5	7,2%

Tabela prezentuje wyłącznie kredyty detaliczne (klienci indywidualni i mikroprzedsiębiorstwa) oraz produkty hipoteczne (kredyty powstałe z restrukturyzacji lub konsolidacji m.in. kredytów hipotecznych nie zostały zaprezentowane w powyższym zestawieniu).

Średni poziom LTV ważony wartością ekspozycji na portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walutach obcych na 30 czerwca 2016 r. wyniósł 127,4% (wobec 125,7% na 31 grudnia 2015 r.).

Propozycje rozwiązań systemowych związanych z ryzykiem walutowym portfeli denominowanych w CHF, przedstawiane przez różne organy państwowe i nadzorcze, mogą mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe i kapitały własne Grupy.

9.2. Adekwatność kapitałowa

Głównym celem procesu zarządzania kapitałem jest stabilne utrzymywanie adekwatności kapitałowej Banku w długim okresie poprzez zapewnienie właściwego procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka kapitałowego.

Bank systematycznie wzmacnia swoją bazę kapitałową, kładąc nacisk na utrzymanie wysokiego udziału kapitałów najwyższej jakości (Tier 1/CET1). W I kwartale 2016 r. Bank zaliczył do kapitałów podstawowych cały zysk za 2015 r. w wysokości 160 mln zł. Udział kapitałów Tier 1 na koniec I półroczu 2016 r. utrzymywał się na bardzo wysokim poziomie 96%.

W dniu 31 marca 2016 r. Bank sprzedał akcje Raiffeisen-Leasing Polska S.A. na rzecz Raiffeisen Bank International AG. Celem transakcji była poprawa wskaźników kapitałowych Grupy. Po dokonanej transakcji sprzedaży Bank nie ma już udziału w spółkach zależnych, które podlegałyby obowiązkowi konsolidacji ostrożnościowej, dlatego począwszy od 31 marca 2016 r. Bank oblicza i raportuje współczynnik wypłacalności jedynie w ujęciu jednostkowym.

Na koniec I półroczu 2016 r. współczynnik kapitału Tier 1 wyniósł 15,17%, natomiast łączny współczynnik kapitałowy TCR wyniósł 15,83%, tj. spełniają wymagania przedstawione przez nadzór, określone na poziomie 11,81% i 11,68% dla współczynnika Tier1 oraz 15,33% i 15,15% dla współczynnika TCR, w ujęciu jednostkowym i skonsolidowanym, odpowiednio.

Wartości wymogów kapitałowych i funduszy własnych ustalone na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności (w tys. zł)	Metoda obliczania wymogu	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 31.12.2015*
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa	2 657 613	3 068 983
Ryzyko rynkowe	Standardowa	65 920	40 291

Wartości wymogów kapitałowych i funduszy własnych ustalone na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności (w tys. zł)	Metoda obliczania wymogu	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 31.12.2015*
Ryzyko operacyjne	Standardowa	271 001	315 915
Łączna suma wymogów kapitałowych		2 994 534	3 425 189
Wartość funduszy własnych		5 924 366	5 827 115
Aktywa ważone ryzykiem		37 431 671	42 814 856
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1		15,17%	13,03%
Łączny współczynnik kapitałowy		15,83%	13,61%

*ujęcie skonsolidowane

9.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności w Grupie bierze się z niedopasowania kontraktowych terminów zapadalności aktywów i pasywów, tj. w głównej mierze z konieczności finansowania długoterminowych kredytów depozytami o krótszej zapadalności. Realizować się ono może poprzez brak możliwości wywiązania się ze swoich bieżących zobowiązań lub też poprzez straty wynikające ze wzrostu kosztu finansowania, który nie jest pochodną zmienności rynkowych stóp procentowych.

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwi realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązania się z zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych).

Zarządzanie ryzykiem płynności ma w Grupie charakter scentralizowany, za sam proces odpowiedzialne są zdefiniowane w sformalizowanych procedurach wewnętrznych jednostki, którym przypisane są kompetencje, przy czym zastosowanie ma zasada rozdziału jednostek biznesowo zarządzających ryzykiem oraz dokonujących jego pomiaru.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem płynności:

- Zarząd Banku ustala poziom apetytu na ryzyko płynności;
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) transponuje ustalony przez Zarząd poziom apetytu na ryzyko na system wewnętrznych limitów oraz pełni nadzór nad całością procesu zarządzania ryzykiem;
- Departament Zarządzania Ryzykiem monitoruje w trybie dziennym poziom narażenia na ryzyko i raportuje go do właściwych organów;
- Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami na bieżąco zarządza ryzykiem płynności Banku, przestrzegając wyznaczonego poziomu limitów i jednocześnie optymalizując strukturę dochodowo-kosztową.

Do pomiaru poziomu narażenia na ryzyko płynności w Banku wykorzystuje między innymi:

- Urealnioną lukę płynności, obejmującą modelowanie odnawialności depozytów terminowych, osadu na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, uwzględnienie korekty należności z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości, poziom aktywów płynnych, wyniki analiz koncentracji źródeł finansowania, itp.;
- Zestaw scenariuszy kryzysowych, obejmujący scenariusz kryzysu wewnętrznego, kryzysu rynku finansowego oraz scenariusz łączący oba poprzednie;
- Zestaw nadzorczych miar płynności.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem płynności w I półroczu 2016 r. Bank m.in.: aktywnie zarządzał saldem i kosztem produktów depozytowych, do sterowania bilansem wykorzystując wewnętrzny system cen transferowych, uwzględniający zarówno koszt ryzyka stopy procentowej jak i

płynności. Bank zabezpieczał pozycje bilansowe i ich koszt płynności za pomocą instrumentów pochodnych (FX Swap, Cross-Currency Interest Rate Swap), których znaczący wolumen był przedmiotem prowadzonej w Banku rachunkowości zabezpieczeń.

9.4. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe spowodowane jest faktem, że możliwe zmiany kursów walutowych oraz stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych, a tym samym na wynik finansowy.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na powyższe ryzyka, tj. ryzyko stopy procentowej i walutowe, oraz kształtowanie struktury bilansu w sposób pozwalający na maksymalizację wyniku finansowego przy zachowaniu zadanego apetytu na ryzyko są głównymi celami zarządzania ryzykiem rynkowym.

W celu zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie stworzony został system limitów. W ramach podziału kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem:

- Zarząd Banku ustala poziom apetytu na ryzyko rynkowe;
- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) transponuje ustalony przez Zarząd poziom apetytu na ryzyko na system wewnętrznych limitów oraz pełni nadzór nad całością procesu zarządzania ryzykiem;
- Departament Zarządzania Ryzykiem monitoruje w trybie dziennym poziom narażenia na ryzyko i raportuje go do właściwych organów;
- Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami, Departament Rynków Finansowych na bieżąco zarządzają ryzykiem rynkowym Grupy, przestrzegając wyznaczonego poziomu limitów i jednocześnie optymalizując wynik finansowy.

Do pomiaru poziomu narażenia na ryzyko rynkowe w Grupie wykorzystuje między innymi:

- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji na stopie procentowej mierzonej jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 p.b. Wartości limitów są zdwersyfikowane ze względu na źródło ekspozycji (księga bankowa i handlowa), jej walutę oraz przedział czasowy zgodnie z obowiązującą w Grupie siatką terminów przeszacowania;
- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji walutowej per waluta oraz łącznie dla wszystkich walut;
- limity poziomu wartości zagrożonej, zarówno dla ryzyka walutowego jak i stopy procentowej, przy założeniu 1-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariancji-kowariancji;
- miesięczne, kwartalne i roczne limity maksymalnej straty;
- miarę Earnings-at-Risk, która prezentuje wrażliwość wyniku odsetkowego w rocznym horyzoncie czasu przy założeniu natychmiastowej i identycznej dla wszystkich walut zmiany rynkowych stóp procentowych o 100 p.b., utrzymującej się w okresie trwania symulacji. Wynik tak przeprowadzonego pomiaru za I półrocze 2016 r. wykazał wpływ na wynik odsetkowy w kwocie 153 642 tys. zł, co stanowi 2,5% funduszy własnych Banku uwzględnianych w kalkulacji współczynnika wypłacalności wobec 134 095 tys. zł za I półrocze 2015 r., co stanowiło 2,38% funduszy własnych Banku.

Poniższa tabela przedstawia statystyki poziomu wartości zagrożonej jako miary opisującej w sposób syntetyczny poziom narażenia na ryzyko według stanu na datę sprawozdawczą i analogiczny okres roku poprzedniego.

Wartość zagrożona (w tys. zł)		Min.	Max.	Średnia	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 30.06.2015
Ryzyko stopy procentowej	Księga bankowa	923	2 046	1 319	1 107	2 711
	Księga handlowa	177	1 061	428	843	459

Wartość zagrożona (w tys. zł)	Min.	Max.	Średnia	Na dzień 30.06.2016	Na dzień 30.06.2015
Ryzyko walutowe	20	663	84	98	170

9.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych, lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje ryzyko prawne, ale nie obejmuje ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

W I półroczu 2016 r., mając na uwadze bezpieczeństwo środków powierzonych przez klientów oraz ograniczenie możliwości wystąpienia strat operacyjnych, Bank kontynuował działania ograniczające poziom ryzyka operacyjnego w poszczególnych obszarach działalności oraz podnoszące jakość zarządzania tym ryzykiem.

Do najważniejszych działań w tym zakresie należały:

- okresowa ocena i przegląd aktualnego profilu ryzyka operacyjnego Banku w oparciu o analizę wartości aktualnych parametrów ryzyka Banku, w tym zarówno czynników ryzyka związanych z procesami wewnętrznymi, jak i zmian i ryzyk występujących w otoczeniu Banku;
- bieżący monitoring limitów ryzyka operacyjnego ustalonych w ramach apetytu na ryzyko operacyjne;
- wdrożenie szeregu działań ograniczających ryzyko operacyjne w procesach i systemach operacyjnych, w szczególności w zakresie ograniczania ryzyka oszustw oraz bezpieczeństwa systemów informatycznych, co pozwala na skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom przestępczym oraz zapewnienie bezpieczeństwa realizowanych przez klientów transakcji.

W I półroczu 2016 r. obserwowany poziom wykorzystania limitu na ryzyko operacyjne utrzymywał się w Banku poniżej zatwierdzonych wartości maksymalnych.

9.6. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności (compliance)

Grupa definiuje ryzyko braku zgodności jako skutki nieprzestrzegania w działalności Grupy przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Grupę standardów postępowania. Konsekwencjami tego ryzyka mogą być: pogorszenie reputacji lub narażenie Grupy na straty związane z roszczeniami prawnymi, karami finansowymi lub innego rodzaju sankcjami, nałożonymi przez regulatorów bądź organy kontrolne. Podstawowymi celami Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności są: ochrona zaufania klientów i interesariuszy oraz ochrona reputacji Grupy.

W zakresie istotnych działań funkcji compliance w I półroczu 2016 r. zostały przeprowadzone prace dostosowawcze do przepisów pakietu regulacyjnego MAD II / MAR wchodzącego w życie 3 lipca 2016 r.

W I półroczu 2016 r. kontynuowano prace w zakresie wdrożenia:

- wymogów Common Reporting Standard (CRS) zapowiadanych na wrzesień 2016 r., dotyczących wdrożenia standardu wymiany informacji podatkowej;
- przepisów pakietu MiFID II / MIFIR wchodzących w życie 3 stycznia 2018 r. w zakresie dostosowania działania Grupy do nowych wymogów prawa dotyczących oferowania produktów inwestycyjnych mających na celu zwiększenie ochrony klienta oraz zapewnienia przejrzystości transakcyjnej.

W celu doskonalenia standardów w Banku:

- wdrożono nową metodologię badania wiedzy i doświadczenia klientów w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe zgodnie z art. 15 i art.16 „Rozporządzenia Ministra Finansów o trybie i warunkach postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych”;

10. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej

Zdarzenia po dacie sprawozdawczej zostały opisane w Nocie 36 „Zdarzenia po dacie sprawozdawczej” do Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku.

11. Perspektywy rozwoju Grupy Raiffeisen Bank Polska S.A.

11.1. Czynniki makroekonomiczne mogące mieć wpływ na wyniki Grupy

Grupa zakłada, że odnotowane w I kwartale 2016 r. istotne wyhamowanie dynamiki wzrostu gospodarczego będzie miało charakter przejściowy. Dostępne miesięczne wskaźniki za pierwsze dwa miesiące II kwartału 2016 r. wspierają oczekiwania na silniejszy wzrost gospodarczy. Grupa oczekuje powrotu dynamiki inwestycji do dodatnich wartości i ich stopniowego przyspieszania w kolejnych kwartałach. Wzrostowi aktywności inwestycyjnej sprzyjać powinny dobre wyniki finansowe przedsiębiorstw, wysokie wykorzystanie mocy produkcyjnych, utrzymywanie historycznie niskich stóp procentowych oraz sugerowane w badaniach koniunktury ograniczenia niepewności. Głównym źródłem wzrostu gospodarczego w tym roku będzie w ocenie Grupy konsumpcja prywatna, której wzrostom sprzyjać będzie zarówno historycznie dobra kondycja rynku pracy (oczekiwane ustanowienie historycznych minimów stopy bezrobocia rejestrowanego, przyspieszenie dynamiki wynagrodzeń, utrzymanie tempa tworzenia miejsc pracy) oraz zwiększanie skali wypłat w ramach programu Rodzina 500+. Utrzymujące się relatywnie wysokie poziomy kursu EUR/PLN zwiększać będą atrakcyjność polskiego eksportu oraz ograniczać skalę, w której rosnący popyt wewnętrzny zaspokajany będzie dobrami importowanymi. W konsekwencji Grupa oczekuje ograniczenia negatywnej kontrybucji ze strony eksportu netto. Grupa zakłada, że wraz z dalszym wzrostem popytu krajowego, domykaniem się luki popytowej oraz ujawnianiem się efektów bazy po ubiegłorocznych silnych spadkach inflacji pod koniec roku, ostatnie miesiące 2016 r. przyniosą wyraźny wzrost dynamiki cen konsumpcyjnych i jej powrót do dodatnich wartości. Inflacja nadal pozostawać jednak będzie poniżej celu inflacyjnego RPP. Pomimo tego, bazując na poprawiającej się koniunkturze, RPP w ocenie Grupy będzie kontynuowała obecną politykę pieniężną pozostawiając stopy procentowe na poziomie z końca czerwca 2016 r. Utrzymująca się podwyższona awersja do ryzyka na globalnych rynkach sprzyjać będzie w ocenie Grupy utrzymaniu kursu EUR/PLN na poziomie zbliżonym do obserwowanego na koniec czerwca 2016 r. (4,43) oraz prowadzić może do osłabienia PLN względem USD.

Wyzwaniem dla sektora bankowego w Polsce w II połowie 2016 r. może się okazać:

- kształt polityki gospodarczej i fiskalnej państwa w tym ewentualne zmiany po stronie podatków (niższe od oczekiwań wpływy z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych);
- wprowadzenie ustawy dotyczącej walutowych kredytów hipotecznych, której prezydencki projekt został przedstawiony w sierpniu 2016 r., ale może on podlegać dalszym dyskusjom i zmianom;
- możliwe przepływy kapitału w reakcji na szybsze od wycenianych przez rynek stóp procentowych w USA, które mogą skutkować odwrótem części inwestorów z polskiego rynku w poszukiwaniu wyższych rentowności w USA;
- ewentualne pogorszenie kondycji globalnej gospodarki, a w szczególności gospodarki strefy euro na skutek problemów gospodarek wschodzących (głównie Chin) lub na skutek Brexitu, co mogłoby z jednej strony prowadzić do wzrostu niepewności na światowych rynkach finansowych (i osłabiać polskie aktywa finansowe), a z drugiej przekładać się na niższy wzrost gospodarczy w Polsce;

- słabsze od prognozowanych wyniki polskiej gospodarki np. przy trwalszym niż zakładane wyhamowaniu inwestycji lub mniejszym od oczekiwanego wzroście konsumpcji prywatnej, które mogłoby się negatywnie przekładać na jakość portfela kredytowego banków.

Powyższe czynniki mogą mieć wpływ na poziom wyników finansowych Grupy w kolejnych okresach.

11.2. Perspektywy rozwoju Grupy

W II półroczu 2016 r. Grupa będzie kontynuowała realizację Strategii na lata 2015-2017. Dostosowując plany i decyzje do bieżącej i prognozowanej sytuacji na rynku, Bank zamierza koncentrować się na filarach Strategii, które zakładają ciągły proces umacniania pozycji Grupy jako instytucji środka rynku, specjalizującej się głównie w bankowości korporacyjnej, obsłudze podmiotów z segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz polskiej klasy średniej. Aby sukcesywnie realizować założone cele, maksymalizować wynik finansowy dla obecnych oraz przyszłych akcjonariuszy i utrzymywać przy tym status instytucji bezpiecznej dla finansów klientów i uczestników sektora finansowego, Grupa będzie kontynuować działania w trzech wyodrębnionych obszarach, którymi są: osiągnięcie trwałego i zrównoważonego zwrotu we wszystkich liniach biznesowych, dostosowanie struktury i poziomu kosztów do skali działania Grupy oraz adekwatne i zorientowane na biznes zarządzanie ryzykiem.

11.3. Zobowiązanie akcjonariusza Banku wobec KNF

Zgodnie z komunikatem z 308. posiedzenia Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 24 maja 2016 r., KNF jednogłośnie zaakceptowała zmianę sposobu realizacji zobowiązania inwestorskiego Raiffeisen–Landesbanken–Holding GmbH oraz Raiffeisen Bank International AG („RBI”), dotyczącego wprowadzenia akcji Banku do obrotu regulowanego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie nie później niż do dnia 30 czerwca 2016 r. Zmiana sposobu realizacji tego zobowiązania inwestorskiego polega na tym, że KNF uzna zobowiązanie za wykonane w drodze zawarcia transakcji nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 r. z udziałem Banku, który zostanie podzielony w drodze podziału przez wydzielenie zgodnie z art. 124c ustawy Prawo bankowe w związku z art. 529 §1 pkt 4 kodeksu spółek handlowych na część Banku związaną z portfelem kredytów hipotecznych denominowanych w CHF lub indeksowanych do CHF („portfel CHF”), która pozostałaby w Banku jako spółce dzielonej oraz pozostałą część stanowiącą część bankową Banku, która zostanie nabyta w ramach procedury podziału przez inny bank prowadzący działalność w Polsce, którego akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, możliwy do zaakceptowania przez KNF. Po podziale część Banku obejmująca jedynie portfel CHF zostanie połączona w ramach połączenia transgranicznego z RBI i w wyniku tego połączenia transgranicznego portfel CHF zostanie przeniesiony do polskiego oddziału RBI jako instytucji kredytowej.

12. Ład Korporacyjny w Raiffeisen Bank Polska S.A.

12.1. Zasady oraz zakres stosowania ładu korporacyjnego

Od początku 2015 r. Bank, jako instytucja finansowa podlega „Zasadom ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (dalej „Zasady”) wydanym przez KNF, dostępnym na stronie internetowej Banku oraz www.knf.gov.pl. Zgodnie z zapisami Zasad, organ nadzorujący dokonał w marcu 2016 r. oceny ich stosowania. Zarząd Banku oraz Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy przyjęły do wiadomości rezultat dokonanej przeglądu.

12.2. Akcjonariat

Na dzień 30 czerwca 2016 r. kapitał zakładowy Banku składał się z 248 260 akcji o wartości nominalnej 9 090 zł każda.

Według informacji na dzień 30 czerwca 2016 r. Raiffeisen Bank Polska S.A. posiada jednego akcjonariusza, którym jest Raiffeisen Bank International AG (RBI).

12.3. Rada Nadzorcza

Skład Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Banku a zakres jej działań jest oparty na podstawie ustawy Prawo bankowe, Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu Banku oraz uchwalonego Regulaminu.

Skład Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. przedstawiał się następująco:

- Dr Karl Sevelda – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Martin Grüll – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Dr Johann Strobl – Członek Rady Nadzorczej;
- Klemens Breuer – Członek Rady Nadzorczej;
- Peter Lennkh – Członek Rady Nadzorczej;
- Dr Herbert Stepic – Członek Rady Nadzorczej;
- Władysław Gołębiowski – Członek Rady Nadzorczej;
- Selcuk Sari – Członek Rady Nadzorczej.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonują następujące Komitety: Komitet Wykonawczy, Komitet Audytu, Komitet Wynagrodzeń oraz Komitet Ryzyka.

Skład osobowy Komitetów Rady Nadzorczej na dzień 30 czerwca 2016 r. przedstawiał się następująco:

Członkowie Rady Nadzorczej	Komitet Wykonawczy	Komitet Audytu	Komitet Wynagrodzeń	Komitet Ryzyka
Dr Karl Sevelda	-	-	Przewodniczący	Przewodniczący
Martin Grüll	Przewodniczący	Przewodniczący	Członek	Wiceprzewodniczący
Dr Johann Strobl	Członek	Członek	Członek	Członek
Peter Lennkh	Członek	-	-	-
Władysław Gołębiowski	-	Członek	-	-

12.4. Zarząd Banku

Zarząd Banku działa na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą, zapisów Statutu Banku oraz na mocy przepisów obowiązujących przepisów prawa.

W skład Zarządu wchodzi co najmniej trzech członków powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną pięcioletnią kadencję. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu, Wiceprezes lub Wiceprezesi Zarządu, pozostali Członkowie Zarządu. Wiceprezes Zarządu lub jeden z Wiceprezesów Zarządu może zostać powołany przez Radę Nadzorczą na stanowisko Pierwszego Wiceprezesa Zarządu Banku, który nadzoruje w szczególności działalność Banku w zakresie bankowości detalicznej.

Członek Zarządu, którego powołanie następuje za zgodą właściwego organu nadzoru bankowego nadzoruje w szczególności zarządzanie ryzykiem.

Skład Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A. na dzień 30 czerwca 2016 r. przedstawiał się następująco:

- Piotr Czarnecki – Prezes Zarządu, CEO;
- Maciej Bardan – Pierwszy Wiceprezes Zarządu;
- Jan Czeremcha – Wiceprezes Zarządu;

- Ryszard Drużyński – Wiceprezes Zarządu, COO;
- Łukasz Januszewski – Członek Zarządu;
- Piotr Konieczny – Członek Zarządu, CFO;
- Marek Patuła – Członek Zarządu, CRO.

W I półroczu 2016 r. nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Zarządu Banku.

13. Oświadczenia Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A.

13.1. Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A., którego członkami są: Piotr Czarnecki – Prezes Zarządu, Maciej Bardan - Pierwszy Wiceprezes Zarządu, Jan Czeremcha - Wiceprezes Zarządu, Ryszard Drużyński - Wiceprezes Zarządu, Łukasz Januszewski - Członek Zarządu, Piotr Konieczny - Członek Zarządu, Marek Patuła - Członek Zarządu, oświadczają, że wedle najlepszej wiedzy:

- śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2016 roku do 30 czerwca 2016 roku oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska oraz jej wynik finansowy,
- sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska w I półroczu 2016 r. zawiera prawdziwy obraz rozwoju osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.